

4

Informatie- en opinieblad
van de Rijksuniversiteit
Limburg

Derde jaargang
nummer 4
8 oktober 1982

pagina 3

Amen

De bisschop heeft gesproken, de Officier van Justitie heeft het laatste woord. Is het inderdaad Gods stem die spreekt als een bisschop een priester verbiedt zijn functie uit te oefenen omdat hij een homofiele relatie is aangegaan en bovendien in een oekumenisch pastoraat werkt? Wie zijn God is dat dan?

pagina 5

Afgekeurd

De formatieplannen van de medische fakulteit en van Sociale Gezondheidskunde zijn door de Universiteitsraad geretourneerd aan afzender.

pagina 10-11

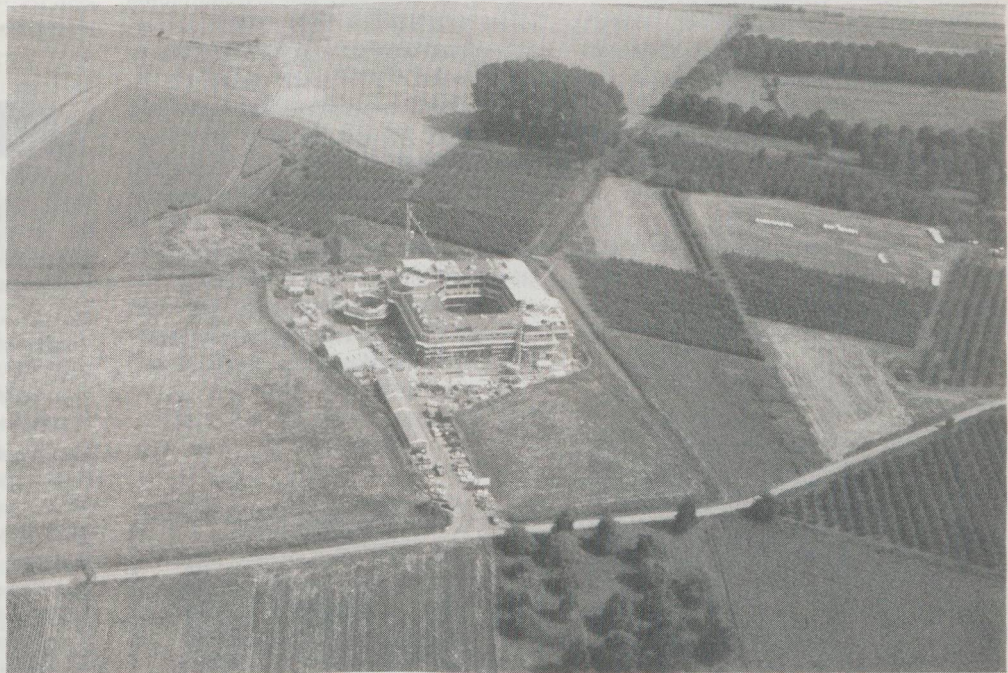
Eredactor

Sinds zijn ontslag bij de Verenigde Naties wordt Theo van Boven, hoogleraar internationaal recht, als een held gevierd. De universiteit van Louvain-la-Neuve heeft zelfs besloten zijn verdiensten voor de mensenrechten te belonen met een eredoctoraat.

pagina 8-9

Gezondheids- wetenschap

Alle wetenschappelijke opleidingen in de sfeer van ziekte en gezondheid bijeen voegen in één fakulteit. Dat is het voorstel van het College van Bestuur, toegestuurd aan de Academische Raad.

Op dit stukje Randwyck, juist boven de eerste nieuwbouw van de Universiteit die het hoogste punt zopas heeft bereikt, moet straks het nieuwe ziekenhuis komen. Komt het echt-honderdprocent-zeker? Over het antwoord op die vraag brak vorige week woensdag lichte paniek uit, toen de bestuurlijke top van de universiteit en het ziekenhuis per telex werd opgeroepen de volgende dag bij minister Deetman te verschijnen. Toen het gezelschap met knikkende knieën aan de oproep gehoor had gegeven, bleef de gevreesde onheilstijding uit. De minister verzekerde dat wat hem betreft de bouw van het ziekenhuis dit jaar nog mag beginnen. Wel zou hij graag zo spoedig mogelijk een overzicht op zijn buro willen krijgen van alle akademiseringsplannen, van huisartsen en RIAGG tot en met het ziekenhuis. 'Ik heb het neusje van de kameel gezien, nu wil ik graag het hele beest zien,' zei Deetman. Terug in Maastricht is de delegatie meteen aan de slag gegaan om te doen wat de minister vroeg. Maar waarom vroeg hij dat? Insiders voelen nattigheid: Deetman wil argumenten bij de hand hebben om het ziekenhuisplan in de bezuinigingswoede overeind te houden.

Arbeidsmarkt gaat meetellen bij studenteninstroom

Als het aan (demissionair) minister Deetman ligt, zal met ingang van volgend studiejaar de behoefte op de arbeidsmarkt mede bepalend zijn voor het aantal studenten dat tot een opleiding wordt toegelaten. Studierichtingen die beduidend meer mensen opleiden dan nodig zijn op de arbeidsmarkt moeten rekening houden met studentenstops. Het plan van Deetman, neergelegd in een nog vrouwelijk wetsontwerp, betekent een duidelijke breuk met de thans geldende regeling, die alleen studentenstops toestaat op grond van gebrek aan opleidingscapaciteit. Het meewegen van de kansen op de arbeidsmarkt is tot nu toe altijd taboe geweest uit ontzag voor het recht op onderwijs.

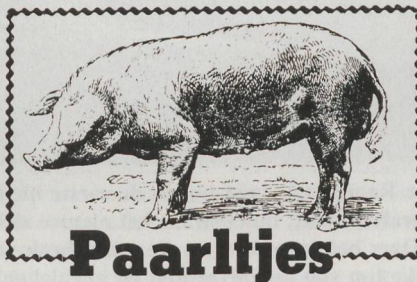
Folia Civitatis, het blad van de universiteit van Amsterdam, dat vorige week met de onthulling van het plan kwam, heeft na een korte peiling bij de kamerfrakties gekonkludeerd dat het wetsontwerp waarschijnlijk door een meerderheid in de Tweede Kamer gesteund wordt. De onderwijspecialisten van de drie grote partijen hebben verklaard dat invoering van het arbeidsmarkt-criterium onontkoombaar is. Zij geven Deetman min of meer gelijk als hij beweert dat in deze tijden de opleiding tot werkloosheid een maatschappelijke verspilling betekent. Het beperken van de instroom betekent in die gevallen niet alleen dat er bezuinigd wordt, maar ook dat individuele studenten niet de frustratie hoeven te beleven dat zij niet aan de slag kunnen in het vak waarvoor zij zijn opgeleid. Bovendien hoeft de overheid in die sectoren dan geen overbodige banen meer te creëren die alleen de functie hebben afgestudeerden aan passend werk te helpen. Die overwegingen heeft Deetman neergelegd in een toelichting bij het ontwerp.

Artsen

De voornaamste sectoren waarop de plannen van Deetman betrekking hebben zijn het onderwijs en de gezondheidszorg. Het is vooral veel mensen een doorn in het oog dat er momenteel een groot aantal werkloze artsen in opleiding is. Daarom heeft de minister van Volksgezondheid, mevrouw Gardeniërs, begin dit jaar de Adviescommissie Behoeftbepaling Artsen (ABA) ingesteld onder voorzitterschap van prof. dr. Fred Vorst, de dekaan van de Algemene Faculteit. Voor hem is het wetsontwerp geen verrassing. Bij de installatie van de commissie heeft minister Gardeniërs al gesproken over de noodzaak om de maatschappelijke behoefte te laten meewegen bij de vaststelling van de numerus fixi. Ofschoon dat haar terrein niet is, sprak Gardeniërs toen al over de nieuwe machtigingswet waarin dat geregeld zou worden.

Vorst laat zeker niet merken dat hij tegen het nieuwe criterium is, zolang het op beperkte schaal wordt toegepast. Volgens hem is het aantal artsen dat op dit moment opgeleid wordt zo groot, dat er in het jaar 2000 vijf- à zesduizend werkloze artsen zullen zijn, als er tenminste geen grondige wijziging komt in enkele essentiële getallen, zoals de grootte van praktijken. Volgens hem vindt de ABA speciaal het opleiden tot werkloze arts onverantwoord, gezien de kosten van de opleiding, de inconverteerbaarheid (je kunt met een artsdiploma alleen arts worden), het risico van verlies van bevoegdheid (als de wet Beroepsuitoefening Individuele Gezondheidszorg wordt ingevoerd) en het risico van overbodige gezondheidszorg door handige 'vrijbuiters'. Bij die bezwaren plaatst hij wel een persoonlijke kanttekening: 'Stel dat het je lukt om vraag en aanbod exact in balans te krijgen, dan geef je in feite een groep een inkomensgarantie, voor een heel goed inkomen nog wel. Daar zal iets tegenover moeten staan aan salariskorrectie, dacht ik zo.'

J.H.

Het Universiteitskoor Maastricht zoekt met spoed nieuwe leden die ons kunnen komen versterken. Wij repeteren iedere maandagavond van half 8 tot half 10 in het Hoofgebouw (plaats staat daar aangegeven). Heren zijn het dringendst nodig, dames zijn natuurlijk ook welkom. Tot dan bij het Universiteitskoor Maastricht.

Te koop: Fender akoestische gitaar met hoes. f 600,-

J. Kleinjans toestel 601 of 043-623566

Gevraagd: 1 à 2 enthousiaste medewerker(s) voor een nieuw op te richten boekenreductiebureau voor de medische faculteit.

Vereisten:

- inzicht in kwaliteit en kwantiteit v.d. aanwezige medische vakliteratuur
- bereidheid om \pm 4 uur per maand hard te werken
- enig organisatorisch inzicht

Voorlichtingen: Walter van Bree, postvak 15 (MF 2e jaar)

Te koop:

woonhuis Maastricht, Saturnushof.

Ind.: berging, tuin, woonkamer (8 x 4), keuken, hal en toilet.

1e verd.: 3 sl. kamers, luxe badkamer en 2e toilet.

2e verd.: 4e sl. kamer en zolder.

Vraagprijs: f 125.000,- k.k.

Int. 's avonds: 043-35935.

observant

(voorheen Maffius).

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgegeven door de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
6200 MD Maastricht
Tel.: 043-888319 of 888309
(doorkiesnummer).

Stichtingsbestuur

Gerard Majoor (voorzitter), Loes van Bentem (secretaris), Kees Schröer (penningmeester), Jan Pas, Kees Ruissen.

Redactie:

Ton Hameleers, Jacques Herraets, Richard Janssen, Evelyne de Leeuw, Jan Meijers, Kees Ruissen, Maurice van der Sangen, Els Schoenmakers, Edith Goppel.

Koördinator Voorlichting: Sjonk Ritmeester.

Grafische vormgeving: Guus van Rooij

Foto's: Koen van der Gugten, Hans van Dijk, Bas Timmermans.

Tekeningen: Pascal Oost, John Pex, Chris Voskamp.

Druk: Leiter-Nypels BV, Maastricht

Spelregels voor ingezonden kopij

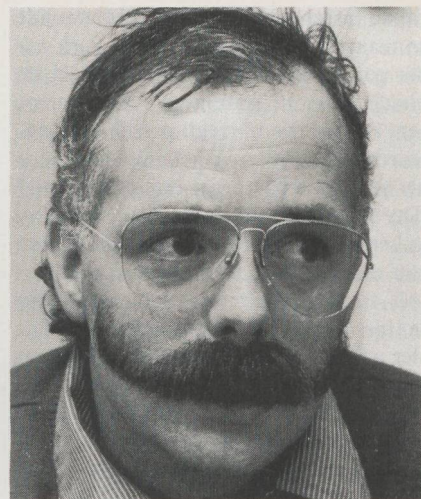
Brieven (reacties op verschenen artikelen):
- niet langer dan één kolom (= een kopij-
vel).

Artikelen: voor ingezonden stukken eerst
contact opnemen met de bureoredactie voor
afspraken over lengte etc.

Studentenekklesia door Gijsen definitief opzij gezet

Bisschop Gijsen van Roermond heeft de katholieke pastor van de Studentenekklesia, Sjaak Oberijé, verboden nog langer als priester op te treden. Gijsen heeft er bezwaar tegen dat Oberijé een homofiele relatie onderhoudt en bovendien keurt hij het oekumenisch karakter van de ekklesia af. Door de manier waarop hij Oberijé onder druk heeft gezet om zich 'vrijwillig' terug te trekken riskeert Gijsen een veroordeling wegens smaad of aantasting van de goede naam. Oberijé heeft daartoe een klacht ingediend die door de Officier van Justitie in Maastricht, mr. Booster, in behandeling is genomen.

Tegelijk met zijn maatregel tegen Oberijé heeft Gijsen de Opus Dei-priester dr. Fernando Però Silva belast met de zorg voor het studentenpastoraat in Maastricht. Dat pastoraat zal gaan fungeren naast de Studentenekklesia, waar Oberijé op de oude voet wil verder gaan zonder zich iets aan te trekken van Gijsens verbod.

Jacques Oberijé

De bisschop heeft Oberijé op 30 augustus en brief gestuurd waarin hij zijn bezwaren tegen de homofiele relatie van Oberijé en het oekumenisch karakter van de Studentenekklesia kenbaar maakte. Gijsen liet Oberijé weten dat hij hem zou verbieden het priesterambt uit te oefenen als hij niet binnen tien dagen zelf het initiatief zou nemen om uit zijn functie als pastor terug te treden. 'Je moet formeel en feitelijk – en derhalve ook openlijk – uit deze functie terugtreden. Zo niet, dan ontzeg ik je het recht om als priester op te treden met name in de prediking en de viering en de toediening van de sacramenten,' schreef Gijsen. Om Oberijé verder onder druk te zetten – materieel heeft Gijsen geen vat op het pastoraat, dat onder een onafhankelijke stichting ressorteert – dreigde Gijsen een afschrift van de brief te sturen aan het bestuur van de Stichting Studentenekklesia, de Radboudstichting en aan de zusters Reparaticen, die hun kapel tot voor kort ter beschikking stelden voor de oekumenische vieringen. Ook het bestuur van de universiteit mocht rekenen op een afschrift. Als rijksinstelling financiert de universiteit geen studentenpastoraat. Wel is in het verleden de geestelijke verzorging van zo groot belang verklaard, dat daarvoor ruimtelijke faciliteiten zijn verschaft. Het gebouw Tafelstraat 13, waar alle geestelijk verdiepende instanties zijn ondergebracht, wordt beheerd door de stichting Tafelstraat 13, die geheel gesubsidieerd wordt door de universiteit.

Ultimatum

Voordat het ultimatum verstreken was, liet Oberijé de bisschop weten dat hij niet van plan was zijn 'voorschrift' op te volgen en kondigde juridische stappen aan als Gijsen zijn dreigement zou (Vervolg op pagina 6)

Opus Dei-priester krijgt leiding over studentenpastoraat

Tegelijk met zijn pogingen om het werk van Sjaak Oberijé voor de Studentenekklesia onmogelijk te maken is bisschop Gijsen bezig een eigen studentenpastoraat in Maastricht te organiseren. Daarbij heeft hij erop gewezen dat de verantwoordelijkheid voor de zielzorg van katholieke studenten uitsluitend bij hem berust als bisschop van het diocesis Roermond. Gijsen heeft die verantwoordelijkheid inmiddels overgedragen aan een studentenaalmoezenier, de 35-jarige Spaanse priester dr. Però Silva. De benoeming heeft nogal wat deining veroorzaakt niet alleen door omdat zij in verband gebracht wordt met Gijsen's actie tegen Oberijé, maar ook – en vooral – omdat Però een priester is van het Opus Dei. Het is in Nederland voor het eerst dat een bisschop formele banden aanknoopt met deze binnen en buiten de katholieke kerk omstreden organisatie.

Pater Però heeft in Maastricht twee gescheiden functies: het studentenpastoraat, dat hij gaat leiden vanuit het pand Boschstraat 101, en het Opus Dei-werk, waarvoor de stichting Instudo huize 'De Valk' aan de Prins Bisschopsingel 9 heeft verworven. Beide taken vallen onder de verantwoordelijkheid van bisschop Gijsen, aldus perschef Spanjaard van het bisdom Roermond.

De 35-jarige Fernando Però is tijdens zijn geologie-studie in Barcelona in aanraking gekomen met Opus Dei en is vervolgens theologie gaan studeren in Rome. In 1977 promoveerde hij tot doctor in de theologie aan de universiteit van Navarra, een instelling van Opus Dei. Però is meteen daarna door de Instudo, de Internationale Studentenafdeling van Opus Dei, naar Nederland gehaald. Hij heeft gewerkt in de Instudo-tehuizen in Amsterdam en Utrecht. De tehuizen bieden studenten en werkende jongeren niet alleen een gedegen christelijke vorming, maar ook onderdak. Dat is het geval in twee van de drie Amsterdamse huizen (het derde is een studiecentrum) en in Utrecht. Elk tehuis biedt onderdak aan ongeveer 16 studenten.

Huize De Valk aan de Prins Bisschopsingel, van waaruit pater Però zijn Opus Dei-werk doet.

Però komt al jaren een à twee keer per maand naar Maastricht om meditatie te leiden voor Opus Dei-aanhangers uit de regio. Toen de organisatie hem onlangs definitief naar Maastricht stuurde om speciaal onder studenten te gaan werken, vroeg bisschop Gijsen hem het studentenpastoraat op zich te nemen. 'Waar een bekwame man zich aanbiedt,

zal de bisschop het aanbod met vreugde aanvaarden. Het gaat erom de kerk nader tot de studenten te brengen en de bisschop heeft in de heer Però daartoe een kans gezien,' zegt perschef Spanjaard. Van wie ging het initiatief voor het studentenpastoraat dan precies uit? 'De bisschop heeft benoemd nadat hij in kennis was gesteld van de kwaliteiten van de heer Però,' is het antwoord.

'Als studentenaalmoezenier ben ik aan de bisschop verantwoording schuldig, niet aan Opus Dei,' zegt Però. 'Buiten dat kader doe ik zijn werk voor Opus Dei in De Valk.' Is hij dan niet van plan van De Valk een studentenhuus te maken? 'Dat hoeft helemaal niet,' antwoordt Però, die mij voor informatie over de plannen van Opus Dei doorverwijst naar voorlichter Sweeny in Utrecht. 'In Maastricht is voorlopig geen sprake van huisvesting voor studenten. Daar is het huus ook veel te klein voor. Op de duur zouden we dat wel willen, maar zo'n studentenhuus is niet per se noodzakelijk voor ons werk.' Gijzen heeft zoals gezegd een afzonderlijke ruimte in de Boschstraat voor het Studentenpastoraat ter beschikking gesteld om het pastoraat niet helemaal met het Opus Dei-werk van Però te laten samenvallen. Dat wil overigens niet zeggen dat hij de werkwijze via studentenhuizen afkeurt. In zijn bisdomblad is eerder dit jaar een zeer lovend artikel verschenen over de Instudo-huizen in Amsterdam en Utrecht. Dat Instudo een afdeling is van Opus Dei werd er echter niet bij vermeld. Daaraan zou de slechte naam van Opus Dei wel eens debet kunnen zijn.

Jacques Herraets

Wat wil Opus Dei?

'Opus Dei is een vereniging van katholieke gelovigen, die zich toeleggen op de beleving van de katholieke deugden, ieder in zijn eigen levensomstandigheden en in de uitoefening van zijn beroep, zodat zij op die manier de leer van Christus verkondigen.' Zo definieert een brochure van Opus Dei het karakter van de organisatie, die voor 98% uit leken bestaat en voor 2% uit priesters. Met deze definitie kan men alle kanten uit. De kant die Opus Dei uitgaat, is een bijzonder traditionele. Verderop in de brochure staat beschreven hoe de 'grote heiligheid' kan worden bereikt door de 'kleine plichten van elk ogenblik' te vervullen: 'Een wiskundeleraar, bijvoorbeeld, leert in het Opus Dei dat de eerste voorwaarde om God te behagen goed lesgeven is. De echtgenoot leert dat hij zichzelf moet heiligen door blij zijn familiale plichten te vervullen; de huisvrouw en moeder leert dat de heiligheid er voor haar in bestaat liefderijk zorg te dragen voor haar echtgenoot, haar huus netjes te houden en zich edelmoedig in te zetten voor de opvoeding van haar kinderen.' Heel de Opus Dei-leer en -organisatie is doordrenkt van dit soort onderworpenheid en gezagsdenken. Men stelt de trouw aan Rome voorop en de organisatie zelf kent een strakke hiërarchie. De huidige leider is Don Alvaro del Postillo, opvolger van de in 1975 overleden grondlegger, mgr. Escrivá de Balaguer. De laatste heeft vooral bijgedragen tot de slechte naam van Opus Dei door nauwe banden te onderhouden met het Franco-regime. In Spanje, waar de organisatie in 1928 is opgericht en waar ze tot voor kort zetelde (nu is Rome de basis), is de invloed van Opus Dei erg groot. De Instudo beheert er tal van studentenhuizen, in Navarra beschikt men over een volledige universiteit en Opus Dei-leden bezetten ook nu nog sleutelposities in het maatschappelijk leven, hetgeen haar de bijnaam 'heilige maffia' heeft bezorgd. Opus Dei zegt geen massabeweging te zijn, maar een organisatie van individuen die hun innerlijk leven willen verrijken. In feite echter vormt Opus Dei een conservatieve elitebeweging binnen de katholieke kerk. In 1978 lekte een dokument uit waarmee de geheimzinnigheid rond de omvang en de activiteiten van Opus Dei doorbroken werd. De orde telde toen ruim 72.000 leden in 86 landen, was actief aan 500 universiteiten en binnen talrijke nieuwsmidia. In 1961 is Opus Dei naar Nederland gekomen. Volgens voorlichter Sweeny groeit het ledental 'gestaag maar niet spektakulair' en bedraagt nu 175 mannen en vrouwen.

J.H.

Democratia nervosa

Weg met de WUB, Van Bueren wint de ivoren cup. Bravo, dat is niveau. Je bent niet zo jong meer en voorzitter van de Raad van Advies voor Wetenschapsbeleid en . . . je wil nog eens wat. Aan je nostalgiebrein ontspruit een hoogstaand idee om minstens één universiteit te verheffen tot center of excellence. Je legt dat gouden eis in het pluche nest van Leiden bij de opening van het academisch jaar. Van Bueren, als je nou echt haantje de voortste wil zijn, laat dan dat ei uitbroeden in Maastricht. Het kuiken zal zich ontpoppen als een gezagsgetrouwe sierkip eerste klas. Resultaat: Topuniversiteit Lienburg (TL), of gewoon Center of Excellence (CENTOFEX), je ziet maar wat de meeste indruk maakt. Waarom

Maastricht? Status, Van Bueren, je zit meteen hoog op het balkon van Europa. En vanuit die hoogte kun je dan omlaag kijken over Nederland naar die eenvoudige huis- tuin- en keukenuniversiteiten. Zie je het al voor je? Een eigentijdse wetenschapstempel: chique op Randwijk. Bij de bewaakte omheining een bordje met: 'betreden op eigen risico, hier waak ik' (met een foto van een valse proefdierhond). Bij de hoofdingang een marmeren bord: 'Alleen toegankelijk voor excellente docenten- en studenten. Wel even de Basisfilosofie (1972) omturnen tot Topfilosofie (1982) en alle touwtjes en kettingen in handen geven van je krachtige science managers. Op de bovenste verdieping van het CENTOFEX daar zetelt natuurlijk het beste van het beste: het College van Besten (CvB). Kortom, CENTOFEX wordt een elite-aquarium waarin slechts neus-

jes van de zalm zwemmen zonder gestoord te worden door drijvende domoren. Met storende inspraak is het dan ook definitief afgelopen, want visen doen hun bek nooit open. En als er toch een hapt dan kun je hem meteen in de Maas gooien. Of ze dat zullen pikken bij de RL? Toe nou, er heerst nu toch al de bekende DEMOCRATIA NERVOSA als gevolg van baantjesverliesvrees (FORMATIA NERVOSA). Trouwens er is al een studentenvereniging die al behoorlijk aan het centofexen is. Geloof me Buer, tijd en plaats zijn rijp om een krachtige punt te zetten achter de wubse jaren achtenzestig. Sorry, voor jou is er natuurlijk geen functie bij CENTOFEX, dat is toch alleen voor de excellente elite toegankelijk! Hoi hè.

©1982 De man van Mergel

U-raad keurt formatieplannen af

Universiteit en ziekenhuis in de clinch

De Universiteitsraad heeft op 23 september geweigerd de formatiegeldplannen van de Faculteit der Geneeskunde en de studierichting Sociale Gezondheidskunde goed te keuren. De plannen van de andere onderdelen van de universiteit vonden wel genade in de ogen van de raad. Omdat formatiegeldplannen de basis vormen van de begroting personele lasten, zitten de medische faculteit en Sociale Gezondheidskunde met een personeelsbegroting waarvoor nog geen dekking is gevonden, terwijl het einde van het jaar in zicht komt.

In de formatiegeldplannen wordt per onderdeel aangegeven hoe men denkt dat het formatiekader (zeg maar personeelssterkte) zich tot 1986 ontwikkelt en hoeveel geld daarvoor nodig is. In de plannen van de medische faculteit en van Sociale Gezondheidskunde zaten volgens het College van Bestuur teveel onzekerheden over de betaalbaarheid. Het college legde de raad de plannen voor met het advies ze af te keuren en de raad deed wat gevraagd werd. De besturen van de medische en de algemene faculteit worden nu gedwongen maatregelen te nemen om hun personeelslasten te saneren. Voor beide faculteiten geldt dat de gemiddelde personeelslast te hoog is omdat de rangopbouw van het wetenschappelijk personeel niet klopt. De selectieve vacaturestops die vorig jaar voor de medische faculteit en Sociale Gezondheidskunde zijn ingesteld, blijven voorlopig gehandhaafd.

Bij het formatieplan voor de Algemene Diensten doet zich het tegenovergestelde voor. De raad heeft het college gevraagd een onderzoek in te stellen naar de rangopbouw van het personeel in de diensten, omdat de gemiddelde personeelslast daar te laag is, zodat er structurele overschotten ontstaan. Met andere woorden: de universiteit krijgt voor die personeelskategorie meer geld dan ze eraan uitgeeft. Dat steekt de diensten des te meer omdat zij het afgelopen jaar een uitgebreide kaderstelling-operatie hebben moeten ondergaan, die sommige van hen veel pijn heeft doen lijden.

Ziekenhuis

Een aparte aangelegenheid binnen de behandeling van de formatiegeldplannen vormde (en vormt nog steeds) de vraag wie aanspraak mag maken op de

117 mensjaren-patiëntenzorg. Dat zijn de mensjaren die de universiteit door het ministerie krijgt toegewezen om deel te nemen in de gezondheidszorg. De aantallen worden berekend aan de hand van de productiecijfers van het ziekenhuis. Daaruit is een ernstig verschil van mening tussen ziekenhuis en universiteit voortgevloeid: de twee eisen ieder voor zich het recht op om te bepalen waar die middelen worden ingezet. De universiteit beroept zich op het autonome budgetrecht van de U-raad en het ziekenhuis op de wijze waarop de middelen worden toegekend door het ministerie. Het ziekenhuis is bang dat het zijn productiecijfer ziet afbrokkelen als de universiteit teveel mensjaren toewijst aan de gezondheidszorg buiten het ziekenhuis en de universiteit (met voorop het bestuur van de medische faculteit) is bang dat zij de Basisfilosofie op de buik kan schrijven als zij de hand moet ophouden bij het ziekenhuis. De faculteit heeft in haar formatieplan ongeveer éénderde van de bewuste mensjaren structureel doorgeschoven naar de eerste lijn en de RIAGG.

College teruggestuurd

De universiteitsraad heeft zich nu vierkant achter de faculteit geschaard. Het College van Bestuur, dat met een vaag voorstel was gekomen om nog eens te gaan praten met het ziekenhuisbestuur, heeft van de raad het dringende verzoek gekregen de faculteit na overleg met het ziekenhuis een formatieplan te laten opstellen voor de patiëntenzorg, waarbij uitgegaan wordt van de autonomie van de universiteit inzake de beschikbaar gestelde mensjaren.

Bij het zoeken van een oplossing voor het meningsverschil zal het oordeel van de Commissie-van Campen een belangrijke rol spelen. Deze commissie, die namens alle betrokkenen de akademisering van Annadal begeleidt komt eerst-daags met een advies over deze kwestie. De secretaris van de medische faculteit, mr. E. Steur, meent dat een goede oplossing mogelijk moet zijn: 'Het heeft geen zin de tweespalt tussen de partijen te benadrukken, maar het ziekenhuis moet niet overvragen. Toen de faculteit in Maastricht kwam, had Annadal ongeveer 50 specialisten en wat arts-assistenten. Nu komen er 130 specialisten en 150 arts-assistenten, met

daarbij nog een Bio-Medisch Centrum. Me dunkt! De taken zijn wel verdubbeld, maar met die mankracht moet men dat ruimschoots aankunnen.' Steur vindt dat ziekenhuis en universiteit nog tezeer 'een paar apart zijn in plaats van een nogal apart paar'. Hij hoopt dat de discussie over het formatieplan snel wordt afgerond: 'Anderen moeten met kracht van argumenten aantonen dat het zo niet kan, maar ze moeten zich wel realiseren dat er veel, heel veel, op het spel staat'.

Poot stijf

Van de kant van het ziekenhuis wordt de poot ook stijf gehouden. Financieel-ekonomisch directeur Pistorius vindt het standpunt van de universiteitsraad in feite wel juist. Hij verdedigt de aanspraak van het ziekenhuis echter door erop te wijzen dat de 117 mensjaren zijn toegewezen op basis van de productiecijfers van het ziekenhuis over het jaar 1979, 'een slecht jaar.' Volgens hem bestaan er interpretatieverschillen over de toewijzingsnormen. De faculteit meent dat in de toewijzing onderzoek en onderwijs begrepen zijn; het ziekenhuis meent dat de 117 manjaren daadwerkelijk in het ziekenhuis moeten worden ingezet.

Kan het ziekenhuis dan niet met minder volstaan? Pistorius: 'Het ziekenhuis is verantwoordelijk voor de patiëntenzorg. Krijgen wij minder manjaren, dan betekent dat zonder meer dat wij het aanbod van patiënten niet kunnen verwerken. We moeten dan naar andere ziekenhuizen verwijzen, zodat onze productie daalt en daarmee ook de volgende toewijzing van mensjaren. Bij dit beleid zet die spiraal onvermijdelijk door.' De angst van de universiteit voor de Basisfilosofie noemt hij ongegrond omdat het ziekenhuis meerdere malen formeel de bereidheid heeft getoond de faculteit te helpen bij het waarmaken van haar uitgangspunten. 'Er is vast en zeker een compromis bereikbaar, we hebben elkaar veel te hard nodig.'

**Appie Luermans
Jacques Herraets**

Studentenekklesia

(Vervolg van pagina 3)

uitvoeren. Dat mocht niet baten: Gijsen verstuurde de brief aan de genoemde instanties. Het College van Bestuur vond het afschrift in de enveloppe waarin ook de brief zat met de mededeling dat dr. Fernando Però Silva was benoemd tot studentenpastor in Maastricht. In die brief herinnerde Gijsen het College eraan dat hij het werk van de Maastrichtse Studentenekklesia en zelfs de stichting op geen enkele wijze erkende. 'Ik hoop en verwacht, dat u en de daarvoor in aanmerking komende instanties van uw instelling evenmin enige adhesie of steun aan de heer Oberijé en genoemde stichting zult geven; de verantwoordelijkheid voor de katholieke zielzorg onder de studenten te Maastricht berust exclusief bij mij als bisschop en degene die ik daartoe delegeer, i.c. nu dr. Però,' aldus Gijsen. Het College heeft geantwoord dat het niet tot zijn competentie behoort zich in dergelijke zaken uit te spreken.

Aanklacht

Oberijé is niet van plan op enigerlei wijze mee te werken aan wat Gijsen van hem eist. Integendeel, hij heeft een aanklacht ingediend tegen de bisschop wegens smaad, subsidiair aantasting van de goede naam van hem en zijn vriend. Ofschoon de klacht in Roermond is in-

gediend, wordt zij behandeld door de Officier van Justitie in Maastricht, mr. Booster. Oberijé: 'Gijsen heeft geprobeerd mij zwart te maken bij anderen, de universiteit bijvoorbeeld. In zijn brief stonden persoonlijke zaken, zoals de opmerking dat mijn vriend zijn vrouw had verlaten om met mij te gaan samenwonen.' Ook de bezwaren tegen het oekumenisch karakter van het studentenpastoraat, die Gijsen al ten tijde van het pastoraat van Frits van der Ven heeft geuit zullen er niet toe leiden dat op dat gebied concessies worden gedaan. In feite is door het verbod van Gijsen de breuk tussen de ekklesia en het bisdom alleen maar bevestigd; de vieringen gaan gewoon door. 'Wij krijgen onze legitimatie niet van hogere hand, maar van de basis', zegt Geert van de Bom, die als hervormd predikant deelneemt in het oekumenisch verband, met volle instemming van zijn kerkgenootschap. De enige instantie die Oberijé feitelijk zou kunnen verhinderen zijn werk als pastor te doen, is de Stichting Studentenekklesia, maar zowel het bestuur van de stichting als haar subsidiënten hebben verklaard Oberijé de hand boven het hoofd te zullen houden en hem te handhaven als pastor. Tijdens de sollicitatiegesprekken met het stichtingsbestuur, begin dit jaar, heeft Oberijé zijn persoonlijke omstandigheden niet verborgen gehouden, ook niet de moeilijkheden die hij daardoor onder-

vonden had als kapelaan in Hoensbroek. Die functie moest hij opgeven onder druk van de bisschop, toen bekend werd dat hij een homofiele verhouding had aangeknoopt. Geert van de Bom: 'Dat is eigenlijk helemaal geen punt geweest tijdens de sollicitatie. We hadden zelf geen bezwaar tegen die relatie en we hebben zeker niet willen toegeven aan het bezwaar dat anderen daar problemen over zouden maken.' Voor Oberijé was de benoeming, die op 1 juli is ingegaan, een bevrijding van de bemoeienissen die het bisdom nog met hem had. Alleen op één punt kon Gijsen Oberijé nog aanpakken: het recht om als priester te fungeren in het diocees Roermond. 'Ik verwachtte dat Gijsen op een goede dag met zo'n brief zou komen. Dat heeft altijd als een zwaard boven mij gehangen en ik ben opgelucht dat het nu gebeurd is.' Overigens kan een bisschop een priester niet vervallen verklaren van zijn priesterschap. Daarvoor is een ingewikkelde procedure bij de kerkrechtelijke instanties in Rome nodig. Dat men in Roermond graag een grond zou hebben om een dergelijke procedie aanhangig te maken, blijkt volgens Oberijé uit de opmerking van hulpbisschop Castermans dat hij zou kunnen verklaren dat hij zijn gelofte als priester had afgelegd onder dwang van zijn ouders. Onder dwang afgelegde geloften zijn nietig voor het kerkelijk recht. **J.H.**

6

Hoe een portier een schaap vangt

Als avondportier van het BMC kan ik u het volgende vertellen uit eigen ervaring: er was eens een schaap, dat de behoefte gevoelde uit te breken uit de weide van de Centrale Proefdier Voorziening. Deze schepsels, geboren om hun vacht af te geven (hetgeen dan ook gebeurt) zijn niet geschapen om uit te breken, dacht ik zo. Ik toog dus naar de plaats des onheils, waar geen schaap te bekennen was. Luid roepende burens (burgers) maakten mij attent op de plaats waar het nobele dier zich wel bevond; buiten de omheining tussen gewone burgerwoningen en het BMC. Kalmpjes, en vriendelijk pratend, bewoog ik mij in de richting van het beest, dat zich evenwel met een even grote snelheid, al boomblaadjes knabbelend, wegspoedde. Een snelheidsvergroting haalde niets uit, evenmin als de bochten die ik maakte. Bij de parkeerplaats van Annadal charterde ik een jongetje met een fietsje, en gaf hem de tactische opdracht mee náást het schaap te fietsen, en vooral niet te tackelen. Het kereltje had rugbygevoel, want dit begon aardig op een training te lijken: schaap als vleugelspeler, ik als fullback.

Recht toe, recht aan ging het richting ingang met rolhek (open!). Het schaap maakte een hoek van 90 graden, ons braaf fietsertje zette zijn voorwiel haaks en ik lag 10 meter (plusminus een kwartier) achter. Uiteindelijk lukte het

(met de hulp van mijn inmiddels onmisbare assistent, leeftijd geschat op 8 jaar) om het dier, inmiddels veranderd in een loeder, in een hoek te drijven bij zijn eigen tehuis, de CPV. Rustig ging ik naar de plaats waar het wolschepsel stond op zijn 4 ranke poten. Al springend tegen hekwerk en muur kreeg het beest weer de geest, en trachtte het op een lopen te zetten. Gelukkig kwam op dat moment mijn helper Sjengske met een gevonden stuk paktouw: de lasso. Keurig sprong het schaap door de lus, opgevangen door het fietsje van Sjengske. Die lus was overigens wel geschikt om olifanten mee te vangen, waaruit U kan opmaken hoe het schaap was uitgegroeid tot een monster. Uiteindelijk nam het weer de proporties van een schaap aan, maar ging — eenmaal gevangen — op zijn zijde liggen. 'Hartkwaal', dacht ik, 'maar al of geen hartkwaal, in de wei zal het', en ik tilde het over het hek. Zonder drukte werd het door haar soortgenoten ontvangen, terwijl het met falsetgeluid door de weide draafde.

Waarde CPV-ers luistert gij allen naar deze raad: 'Doe om elk dier, wat voor een dan ook — maar speciaal schapen — een halsband met een lijn van tien meter. En stel Sjengske aan als schapenvanger'.

H. Scholte

Nijmeegs onderzoek:

Stages doen effect van attitude-vorming teniet

Tijdens de medische opleiding leren de studenten niet alleen medische kennis, technieken en inhouden, ze verkrijgen ook een bepaalde manier van denken over zichzelf, de patiënten en hun beroep. Niet elke houding zal een goede arts-patiënt relatie ten gevolge hebben. Zo zijn er een aantal 'basis-attitudes' die, indien aanwezig, de samenwerking tussen arts en patiënt ten goede komen, terwijl anderen deze bemoeilijken. Nu blijkt uit een onlangs gehouden vergelijkend onderzoek naar de z.g.n. gunstige attitudes, tussen vierde- en zesdejaars medische studenten uit Maastricht en Nijmegen, dat de aanvankelijke voorsprong van de vierdejaars uit Maastricht op hun jaargenoten uit Nijmegen na twee jaar co-assistentenschappen volledig is verdwenen. De onderzoekers, medewerkers van het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Nijmegen, concluderen dan ook dat een andere opzet van de co-schappen nodig is; daarbij adviseren zij voor Nijmegen een curriculum-wijziging voor de eerste vier jaren.

De opleiding tot arts heeft een belangrijke invloed op de attitudevorming. De reden waarom er een vergelijkend onderzoek is gedaan tussen de qua opzet geheel verschillende curricula van Nijmegen en Maastricht, is de hierdoor geboden mogelijkheid om na te gaan hoe de vorm en inhoud van het onderwijs de attitude-ontwikkeling beïnvloeden. Hoewel de eerste vier jaar in Maastricht uniek zijn, is het laatste gedeelte van de basis-artsopleiding, de twee jaar co-assistentenschappen in de kliniek, nagenoeg identiek aan Nijmegen (men wilde in Maastricht wel anders, maar dit bleek organisatorisch niet haalbaar). Deze situatie vormde een prima uitgangspunt voor toetsing van de stelling van Freidson, die zegt dat de werkomgeving van de arts van meer belang is voor het bepalen van zijn gedrag dan de voorafgaande socialisatie (gedurende de eerste vier jaar).

De Nijmeegse onderzoekers formuleerden op grond daarvan twee veronderstellingen: de vierdejaars studenten zullen de attitudes (de te toetsen variabelen) meer hebben ontwikkeld dan hun jaargenoten uit Nijmegen; in het zesde studiejaar zullen de verschillen echter zo goed als geheel zijn verdwenen onder invloed van de co-assistentenschappen. Een aantal vierde- en zesdejaars van beide fakulteiten kreeg vervolgens een enquêteformulier voorgelegd met voorgestructureerde antwoordmogelijkheden. De vragen hadden betrekking op acht attitudevariabelen, waarbij de vraag voorop stond in hoeverre de student behalve voor somatische aspecten van ziekte ook oog had voor de invloed van sociale en psychische factoren. Andere variabelen waren de bereidheid tot samenwerking, het zelfvertrouwen, de bijscholingsattitude, de 'functie-

breedte' van de taak van de arts, de studiemotivatie en het vermogen tot distantie of ambivalentie.

De veronderstellingen, geformuleerd aan het begin van het onderzoek, bleken inderdaad uit te komen: bij de vierdejaars scoorden de Maastrichtse studenten op vijf van de acht variabelen hoger dan hun Nijmeegse jaargenoten. Bij de zesdejaars bleken de verschillen bij zeven van de acht variabelen verdwenen. Merkwaardig was ook dat de zesdejaars in Maastricht veel lager scoorden op de eerste twee variabelen (aandacht voor sociale en psychische factoren en bereidheid tot samenwerking) dan de vierdejaars uit Maastricht!

Conclusies

De konklusies van de onderzoekers liggen dan ook voor de hand. Nijmegen zou er goed aan doen de eerste vier studie jaren meer aandacht aan het attitude-aspect te schenken, mogelijk d.m.v. een curriculumwijziging, terwijl Maastricht moet werken aan een andere opzet van de co-schappen met als doel een meer positieve invloed op bepaalde attitudes dan nu het geval is; verder pleit men voor een herhaling van hetzelfde onderzoek na twee jaar, wanneer de vierdejaars zesdejaars zijn geworden, om de in de tussentijd doorgevoerde veranderingen te evalueren. Grondgedachte bij de attitude-vorming van de Maastrichtse basisartsen is, dat de juiste basishouding van de arts een belangrijke voorwaarde vormt voor een werkzame arts-patiënt relatie. Dat de attitude-projecten echter maar uterst moeizaam van de grond komen is een bekend probleem. Elders in dit blad blijkt dat eens te meer uit een mededeling van de pas opgerichte 'Werkgroep

Basisfilosofie Attitude-ontwikkeling'. Herro Kraan, voorzitter van de werkgroep, zegt wel enige lessen getrokken te hebben uit het JTS-onderzoek, maar is verder weinig te spreken over de opzet ervan:

'Dit onderzoek zou op methodologische gronden in onze wetenschaps- en researchcommissie niet worden goedgekeurd; de opzet is zeker niet optimaal'. Kraan's kritiek richt zich op onderzoekstechnische aspecten: 'Je mag in een onderzoekssituatie nooit een meting van twee zó verschillende groepen (vierde- en zesdejaarsstudenten) verrichten en ik vraag me af of veel van de gestelde vragen de validiteitstoets kunnen doorstaan: Meten ze wel wat ze moeten meten?' Maar het grootste bezwaar maakt hij tegen de wijze waarop in Nijmegen tegen het begrip 'attitude' aangekeken wordt: 'De studie impliceert dat de attitude het gedrag bepaalt; dat wil zeggen dat het gedrag van de student ten aanzien van de patiënt gevormd wordt door zijn houding. Daar bestaan echter uiteenlopende meningen over. Met name empirische research wijst uit dat dit niet zo maar opgaat. Uit attitudeveranderingen mag je daarom niet automatisch concluderen dat het gedrag van mensen ook verandert. Hier stappen de Nijmeegse onderzoekers zo maar overheen'.

Bewustwording

Kraan wijst erop dat in Maastricht de inhoud van de 'juiste' attitude voor het artsberoep nooit omschreven is. Binnen de attitude-projecten heeft men daarom niet geprobeerd bepaalde gedragingen te bewerkstelligen, maar is er slechts naar gestreefd om het klimaat te scheppen waarin de studenten zich bewust konden worden van hun attitude. Dat vindt zijn rechtvaardiging in het feit dat men ervan uitgaat dat je beter met iets kunt omgaan, wanneer je je bewust bent van je houding ten opzichte daarvan: 'Je moet heel bescheiden zijn in wat je met het attitude-onderwijs bereikt. We kunnen en willen de student geen staalkaart geven hoe hij zich als arts moet opstellen. Met bewustwording van de eigen houding nemen we genoegen. Daar eindigt voor ons de attitude-ontwikkeling. Het vreemde is nu dat het Nijmeegse onderzoek wél suggereert dat er in Maastricht naar een standaardattitude voor een 'goede' arts zou worden toegewerkt. Maar dat is uitdrukkelijk nooit de bedoeling geweest van onze projecten. Ik vind dan ook dat men in Nijmegen véél te ver gaat.

Jan Meijers
Maurice van der Sangen

'N PAAR STELLINGEN VAN DE MEEST GEPROMOVEERDE DRUKKER

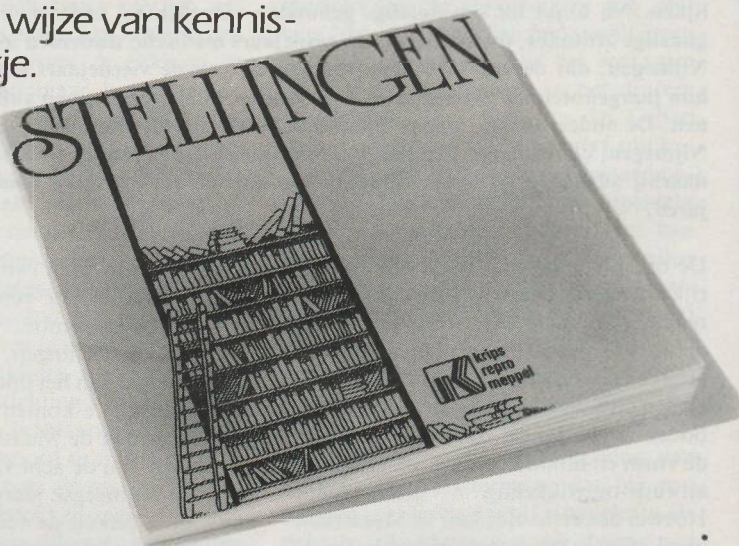
Als u kontakt met ons opneemt om over de produktie van uw dissertatie te praten, ontvangt u bij wijze van kennis-making een aardig stellingen-boekje.

'n Bloemlezing uit de stellingen van anderen.

Bel voor toezending Greta Schoelink.

Kaapweg 6, 7944 HV Meppel
Postbus 106, 7940 AC Meppel
telefoon 05220-53731

SERVAAS BOEKHANDEL

Vrijthof 29 ☐ Maastricht
☐ tel. 043-50054 / 18704

- medische- juridische -
- sociale wetenschappen
- literatuur kunst poëzie

de academische boekhandel van maastricht

Eredocoraat voor Theo van Boven

De 'Université Catholique de Louvain-la-Neuve' heeft een eredocoraat toegekend aan prof. civ. Theo van Boven, sinds kort hoogleraar Internationaal Recht aan de RL. De Leuvense universiteit wil van Boven met die onderscheiding eren voor het werk dat hij als directeur van het VN-bureau voor de Rechten van de Mens heeft verricht. De plechtige uitreiking zal op 7 december plaatsvinden in Louvain-la-Neuve ter gelegenheid van de verjaardag van de Verklaring voor de Rechten van de Mens.

Dit bericht, dat nog niet officieel door de universiteit is bekendgemaakt, is bevestigd door de man die van Boven heeft voorgedragen, prof. mr. Paul de Visscher, die aan de

UCL internationaal recht doceert. De juridische fakulteit heeft volgens hem het eredocoraat toegekend 'omdat professor van Boven zijn hele loopbaan gewijd heeft aan het verdedigen van de mensenrechten. Hij heeft die loopbaan moeten opofferen omdat hij als directeur van het VN-bureau voor de Rechten van de Mens zijn mandaat heeft willen vervullen zoals het hoort. Enkele landen, die het daar niet mee eens waren, hebben zoveel druk uitgeoefend op de VN-leiding dat zijn mandaat niet werd verlengd. Daarnaast hebben we het eredocoraat toegekend omdat professor van Boven een eminent jurist is.'

'Rechten van de Mens zijn ondeelbaar, of het nu om sociale of politieke rechten gaat'

Sinds 1 september is prof. mr. Theo van Boven aan de RL werkzaam als hoogleraar in het Internationaal Recht. Zijn benoeming in het onderwijs lijkt in scherp contrast te staan met de loopbaan die hij tot nu toe heeft gevolgd, eerst als ambtenaar bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, daarna als topman bij het VN-bureau voor de Rechten van de Mens in Genève. Aan die functie kwam na vijf jaar een abrupt einde, toen de VN-leiding tot de konklusie kwam dat van Boven zich te weinig aantrok van het politieke krachtenspel in de VN-organisatie en te veel van de bescherming van de mensenrechten. Daarom wilde sekretaris-generaal Perez de Cuellar zijn mandaat niet verlengen en moest van Boven uitzien naar een andere functie. Dat is dus een hoogleraarschap in Maastricht geworden en bij nader inzien blijkt het contrast met zijn vorige functie heel wat minder groot.

Hoe kun je nu verklaren dat iemand die echt iets wil doen aan een zo belangrijke doelstelling van de VN als de handhaving van de mensenrechten, door die organisatie geëlimineerd wordt?

'De idealen van een organisatie als de Verenigde Naties zijn één ding, de uitwerking een ander. Bij het functioneren van de VN spelen keiharde politieke belangen een rol. Regeringen belijden vaak idealen die haaks staan op wat zij in werkelijkheid doen. De VN is gestructureerd als een politieke organisatie met een intergouvernementeel karakter, waar regeringen de dienst uitma-

ken. Regeringen die aan de ene kant geacht worden de rechten van de mens volgens het Handvest te bevorderen, zijn tegelijk de overtreders. Dat is de grote tegenstelling in de organisatie die leidt tot een grote diplomatieke halfslachtigheid ten aanzien van de mensenrechten.'

Als het praktisch onmogelijk is de naleving van de mensenrechten af te dwingen, is de VN dan niet louter een papieren organisatie?

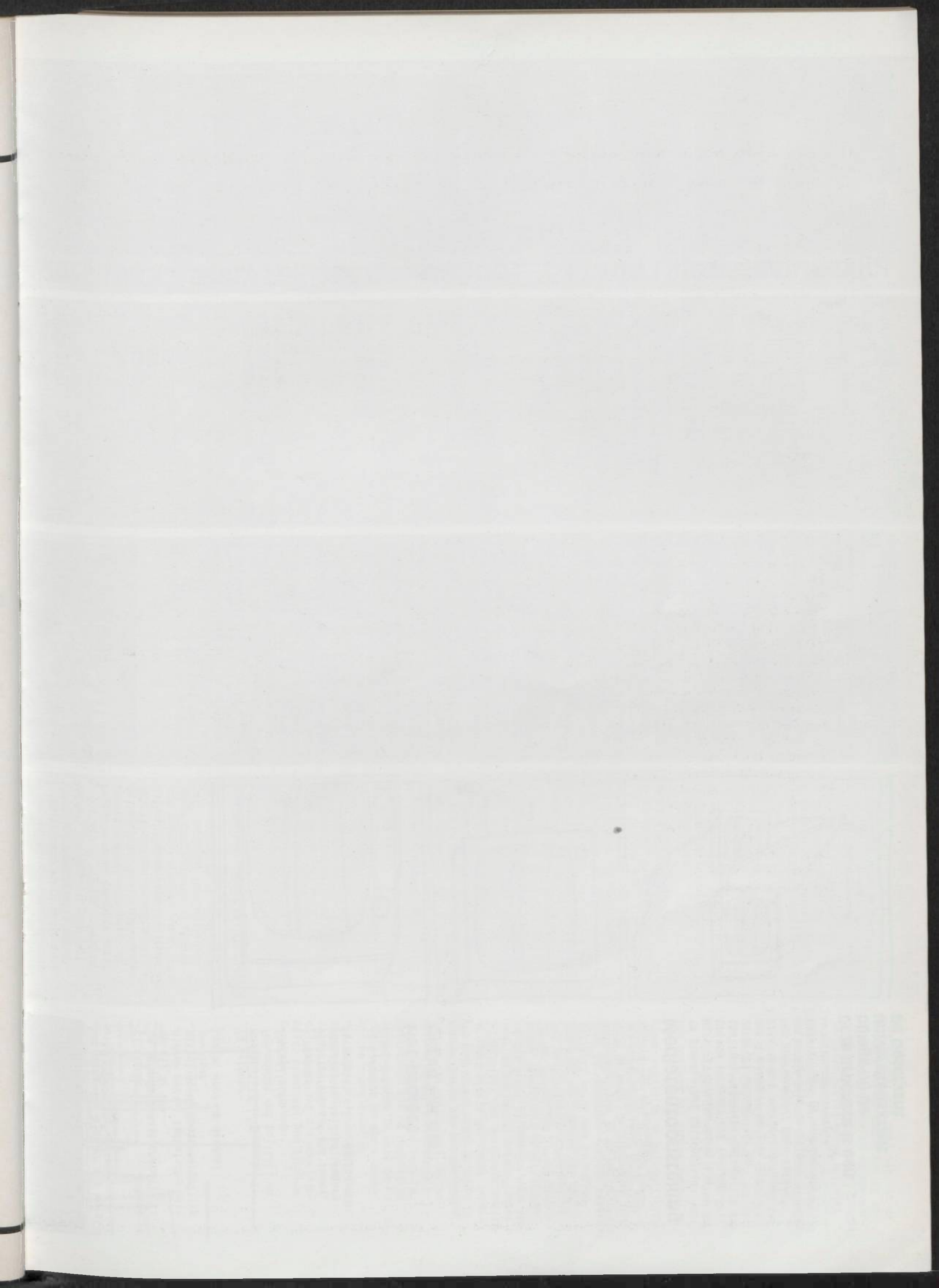
'We moeten de rechten van de mens niet alleen beschouwen in termen van schendingen en overtredingen, waarop sancties zouden moeten volgen. De VN moet bevorderen dat tegelijkertijd andere zaken gedaan worden, zoals het voeren van een behoorlijke ontwikkelingspolitiek, die kondities schept voor verbetering van de rechten van de mens. Dat zijn weinig tastbare zaken, waarmee je je dan bezighoudt, maar het is absoluut noodzakelijk dat daar iets aan gedaan wordt. Intussen word je dan gekonfronteerd met schendingen van de mensenrechten, die veel meer aanspreken omdat ze de emoties doen oplaaien. Bij het verbeteren van de levensomstandigheden werkt de VN heel behoorlijk, maar bij de naleving van de mensenrechten juist op z'n slechts.'

De ervaring van Boven is dat als regeringen worden aangepakt op een dergelijk punt, zij dat onmiddellijk politiek interpreteren: 'Men reageert onmiddellijk met opmerkingen als: waarom pik je ons er uit en niet land B of land C? Of er wordt eenvoudig gezegd dat het niet waar is wat wij beweren, dat we aan

propaganda doen uit politieke motieven. Dergelijke discussies, waarin je elkaar direkt afwijst en geen enkel vertrouwen toont, zijn natuurlijk geen solide basis om iets konstruktiefs te doen. Je kunt wel beweren dat het goed is dat een schending aan de orde wordt gesteld, met alle publiciteit er omheen, maar intussen blijft die organisatie gebrekkig functioneren.'

Tijdens de 5 jaren dat hij directeur van de Commissie voor de Rechten van de Mens was, heeft van Boven geprobeerd verandering te brengen in die machteloosheid. 'Zeker op twee terreinen zijn er ontwikkelingen geweest die ertoe hebben bijgedragen dat de schendingen meer op hun merites worden bekeken en klachten minder gepolitiseerd worden. In de eerste plaats zijn we ertoe overgegaan om groepen van onafhankelijke experts in te stellen, die geen regering vertegenwoordigen. Door die onafhankelijkheid kreeg je een meer objectieve benadering van een bepaald onderwerp of land. In de tweede plaats hebben we de landenbenadering zoveel mogelijk losgelaten en zijn we in plaats daarvan thematisch te gaan werken. Een voorbeeld daarvan was de kwestie van de vermiste personen. In feite was dat tegen Argentinië gericht, maar het komt in nog meer landen voor.

'Andere thema's waar we ons op gericht hebben zijn bijvoorbeeld slavernij en rechten van inheemsen, waaronder de Indianen vallen. Door die benadering hebben we toch meer succes gehad met ons werk, al is het erg cynisch om in dit

STUDIUUM

Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat 53, Maastricht. 043 38

De invoering van het
tweewegkabelnet in zuid

Forumdebat olv Ad Kooyman

5

6

7

8

9

Beeldvorming over de derde
wereld in het westen

Forumdebat

10

11

Film Network

12

13

14

15

Plaats en tijd van de activiteiten

Tenzij anders vermeld vinden
alle activiteiten plaats in de
aula van het hoofdgebouw
van de Rijksuniversiteit
Limburg, Tongersestraat 53 te
Maastricht.

Aanvang: 20.00 uur.

Kolofon

Samenstelling:
Jacques Reiners
Yvonne Stevens
René Verspeek

Ontwerp:
Guus van Rooy

Druk:
Reprografie RL

Het westen en ontwikkelingslanden

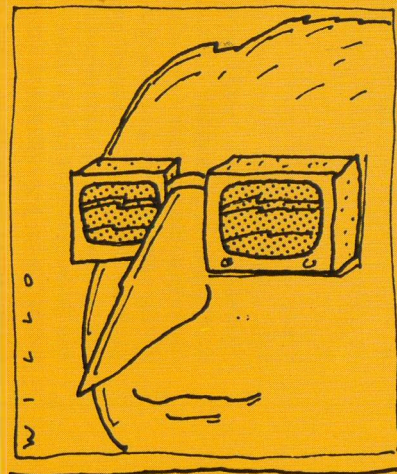
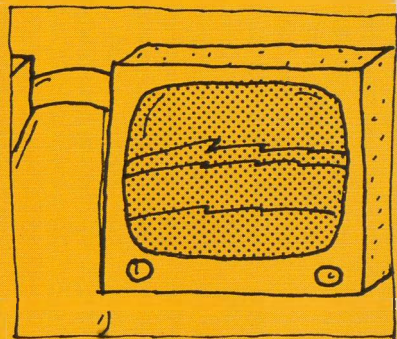
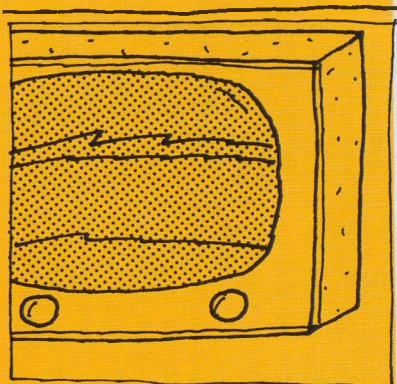
De levenskansen en de welvaart
zijn in deze wereld zeer ongelijk
verdeeld. Honger, armoede en alle
daarmee gepaard gaande ellende,
zoals ondervoeding, een slechte
gezondheidstoestand en de zware
druk van miljarden slachtoffers
per jaar eisende infectieziekten,
zijn in hoge mate geconcentreerd
in de derde en vierde wereld. Ka-
pitaal, macht en technische know-
how accumuleren in toenemende mate
in de handen van westerse, multi-
nationale ondernemingen. Materie-
le welvaart en sociale zekerheid
hebben in rijke, geïndustriali-
seerde landen een ongekend hoog
niveau bereikt. Deze schrijnende
ongelijkheid wordt nog eens geac-
centueerd door een in de gehele
wereld omvattende economische cri-
sis en het inzakken van de wereld-
handel.

Ontwikkelingssamenwerking heeft
niet alleen betrekking op hulp
aan de derde wereld, maar moet
gepaard gaan met studie, discus-
sie en bewustwording in de rijke,
geïndustrialiseerde landen, in
Nederland, in Maastricht.
Wij zijn verplicht om te proberen
inzicht te verkrijgen in de oor-
zaken van de onderontwikkeling
van vele derde wereld landen, in
de mechanismen die deze situatie
in stand houden en in de verande-
ringen die, ook hier, misschien
zelfs met name hier in het westen
nodig zijn om het grootste deel
van de bevolking van de derde
wereld de levenskansen te bieden,
waar zij, net als u en ik recht
op hebben.

Daarom organiseert STA-OP in sa-
menwerking met Studium Generale
een serie van vier forumdiscus-
sies over een aantal onderwerpen
die te maken hebben met de re-
latie tussen het westen en ont-
wikkelingslanden. Wij hebben
daarbij een keuze moeten maken
uit een veelheid van mogelijke
onderwerpen.
Het programma ziet er als volgt
uit:

In het programma staan de massamedia zoals radio, televisie en sa en media, de samenstellende delen van het woord massamedia, staan in nauwe relatie tot elkaar.

De cultuur van de massa wordt weerspiegeld in de media, de media op hun beurt beïnvloeden de cultuur van de massa. Dit schijnbaar democratische pro-

Het programma ziet er als volgt uit:

21 oktober
De informatiemaatschappij
en wij?
Nieuwe media: technische ontwikkelingen, maatschappelijke gevolgen.
Lezing door Jo Bardeel

28 oktober
Mediabeleid in Limburg
Forumdebat met politici en journalisten

4 november
De invoering van het tweewegkabelnet in Zuid Limburg
Forumdebat o.l.v. Ad Kooyman

11 november
Film: Network

Het project Hervé Fischer

In het kader van het programma over de media vindt er een project plaats dat onder supervisie staat van de Franse kunstenaar en socioloog Hervé Fischer en dat wordt uitgevoerd door een breed samengestelde werkgroep. Op het moment van verschijnen van deze informatiebrochure is nog niet meer bekend dan dat getracht wordt een tv uitzending te verzorgen via het centraal antennesysteem in de Maastrichtse wijk De Heeg. De uitzending zou moeten plaatsvinden in de week van 15 tot 19 november a.s.

Mediatentoonstelling

In overleg met Philips, NKF, PTT en Huoma wordt een kleine informatieve tentoonstelling ingericht welke vanaf 21 oktober tot en met 4 november te zien zal zijn in het Trefcentrum van het Hoofdgebouw. Meer informatie hierover te zijner tijd tijdens de avonden van het Studium Generale.

**Deze brochure is een
bijlage bij de
universiteitskrant
De Observant.**

GENERALE

888302 / 310 3e etage.

Agenda

Oktober

19

Sextoerisme naar de derde wereld **forumdebat**

20

21

De informatiemaatschappij... en wij ?

Door J. Bardoel

22

23

24

25

26

Geneesmiddelenvoorziening in de derde wereld **Forumdebat**

27

28

Mediabeleid in Limburg **Forumdebat**

29

30

31

November

1

2

Het nederlands overheidsbeleid i.z. ontwikkelingsamenwerking **Forumdebat**

3

4

De invoering van het tweewegkabelnet in zuid

Forumdebat olv Ad

Algemeen

Informatie over Studium Generale

Deze bijlage is los verkrijgbaar bij het bureau Studium Generale ten behoeve van belangstellenden uit de stad en de regio.

Het is mogelijk een abonnement te nemen op deze publicatie middels een telefoontje naar 043 - 888 302. Toezending geschiedt geheel gratis. Op de HBO instellingen en in Maastricht zal deze bijlage in grote oplage worden verspreid.

De Studium Generale programma's

De programma's van het Studium Generale die aan studenten en medewerkers van het wetenschappelijk en het hoger beroeps-onderwijs en aan andere belangstellenden in Maastricht en omgeving worden aangeboden, zijn vrij en zonder opgave vooraf bij te wonen. Wijzigingen in de programma's zijn voorbehouden. Voor alle zekerheid kunt u het beste 's middags vóór het programma even informeren via een telefoontje naar: 043 - 888302 / 310.

Programma

19 oktober
Sextoerisme naar de derde wereld

Het forum zal bestaan uit: H. v.d. Horst(Nuffic), K. Roza (COC), J. v.d. Zande (Amnesty International) en P. Manni (COC) (onder voorbehoud).
Voorzitter: Th. van Boven (Internationaal Recht, RL)

26 oktober
Geneesmiddelenvoorziening in de derde wereld

Het forum zal bestaan uit: W. Bannenberg (WEMOS, A'dam), F.C. Bosman (KNMP), A. Sikkel (Min. van Volksgezondheid en Milieuhygiëne), een vertegenwoordiger van de farmaceutische industrie.
Voorzitter: H. Struyker Boudier, Farmacologie, RL.

2 november
Het Nederlands overheidsbeleid i.z. ontwikkelingssamenwerking

Het forum zal bestaan uit: R. Rote (Wereldraad van Kerken), L. van Maare (Min. van Ontwikkelingssamenwerking)
Voorzitter: F. Vorst (Gezondheidszorgvoorzieningen, RL)

9 november
Beeldvorming over de derde wereld in het westen

Het forum zal bestaan uit: N. Kussendrager (Onze Wereld), C. Wagenaar (NUFFIC), F.C. Wijnands (De Limburger).
Voorzitter: H. de Bruijn (SIVOS-Afrika Centrum).

Media in ontwikkeling

Als vervolg op de in april dit jaar gehouden International Media Meeting, waarin het gebruik van audio- en video-apparatuur door kunstenaars centraal stond, vindt er vanaf 21 oktober tot 18 november een programma plaats over nieuwe ontwikkelingen in de technologie van de communicatiemedie en over de veranderingen welke deze teweeg brengen in onze samenleving.

In het programma staan de massamedia zoals radio, televisie en sa en media, de samenstellende delen van het woord massamedia

ces strekt zich niet uit tot de toegang van de massa tot de besluitvorming over en de vervaardiging van de programma's. Slechts een zeer kleine groep beschikt over dit voorrecht. Uitgangspunt van het programma is de invoering van het tweewegkabelnet, in de regio Zuid Limburg. Enerzijds biedt de invoering van dit systeem ongekende communicatiemogelijkheden, anderzijds is het nog volstrekt onduidelijk hoe wensen en behoeftes bij het publiek liggen en welke invloed op de samenleving de invoering van het systeem zal kunnen hebben.

Communicatie is de belangrijkste oorzaak van het op gang komen van maatschappelijke processen waarbij direct contact en deelname een onontbeerlijke rol vervullen.

Juist aan deze gegevens, direct contact en deelname, ontbreekt het op dit moment bij de massamedia. De verdere decentralisering van de massamedia, bijv. door invoering van lokale omroepen, kan hierin een verbetering tot stand brengen.

Bij het pogen zich een beeld te vormen van de daadwerkelijke omvang van de invloed van de nieuwe communicatietechnologieën ware het goed zich te onttrekken aan de dagelijkse gang van zaken in onze gecompliceerde en sterk dynamische samenleving. Het verblijf in totale afzondering zou hierbij een oplossing kunnen zijn, en bij gebrek aan die mogelijkheid, eventueel een Studium Generale programma.

verband van 'succes' te spreken'.
Afgezien van de echt brutale regimes zou je in bepaalde gevallen kunnen zeggen: we helpen het land er bovenop om de mensenrechten te kunnen garanderen. Want is die garantie niet een zekere luxe die alleen welvarende landen zich kunnen permitteren?

'Dat is een erg belangrijk punt. Er zijn tal van ontwikkelingslanden die hun mensen geen basis voor een bestaan kunnen bieden. Huisvesting, kleding en voedsel zijn natuurlijk ook rechten van de mens. Het zijn noodzakelijke elementen voor een menselijk leven, even noodzakelijk als de klassieke vrijheden. Rechten van de mens hebben veel te maken met keuzemogelijkheden: heb je als mens, als volk een keuze? Daar moet je een zekere mate van vrijheid voor hebben, maar ook een bestaansminimum. Iemand die niet te eten heeft, is zonder hoop, zonder keuze, is volledig gebonden aan de situatie van misère waarin hij verkeert. Al die rechten zijn in beginsel ondeelbaar, of het nu sociale of politieke rechten zijn. Wij kunnen in Nederland mooi praten, omdat wij alle middelen hebben. Is het dan niet pretentius en arrogant zo naar die ander te wijzen? In dat opzicht moeten we bescheiden blijven, maar zonder te zeggen dat je je mond nu maar moet houden. Ik zou niet willen zeggen dat we geen recht van spreken hebben, maar wel dat

we konsekwenties moeten trekken uit onze positie. Daar moet je ook de prijs voor betalen. Maar als je verband legt tussen mensenrechten en economische of militaire betrekkingen, dan wordt men voor voorzichtiger. Kijk maar naar de nota die de eerste regering van Agt over de mensenrechten heeft uitgebracht. Waar de economische relaties in het spel komen, stelt men zich uiterst behoedzaam op. Dan snijd je in eigen vlees, natuurlijk. Ik vind het ook ronduit misdadig dat je wapenleveranties uitvoert aan landen die daarmee repressie plegen waarbij je de werkgelegenheid in eigen land aanvoelt om dat goed te praten.'

Van Boven erkent dat er op die manier sprake kan zijn van medeplichtigheid, althans medeverantwoordelijkheid van rijke landen aan de schendingen van fundamentele vrijheden. 'Je moet aan de ene kant dus proberen ontwikkelingen te stimuleren waardoor mensen tot hun recht kunnen komen. Aan de andere kant moet je proberen niet mee te werken aan negatieve ontwikkelingen, want ontwikkelingssamenwerking kan een heleboel negatieve aspecten hebben, als je repressieve machten versterkt. In je samenwerking met andere landen moet je de faktor van de mensenrechten steeds in het oog houden.'

En mensenrechten misschien eens opnieuw formuleren in een bredere betekenis?

'Daar heb je gelijk in. We zien de mensenrechten tezeer vanuit de optiek dat je al een zekere mate van vrijheid hebt. Daarom hebben wij het altijd over verdediging van vrijheidsrechten. Maar voor de meerderheid van de mensen in de wereld bestaan die vrijheden niet, die wachten nog op de bevrijding. Dat is het kernverschil dat je vindt in westerse en andere benaderingen. De wereld is wat dat betreft verdeeld in de 'have's' en de 'have-nots.'

Heb je in de vijf jaar van je direktoraat in Genève kunnen constateren dat het de goede kant opgaat met de handhaving van de mensenrechten?

'Dat is heel moeilijk vast te stellen, of je dat nu kwantitatief of kwalitatief wilt doen. Het zou ook bijna ondoenlijk zijn om dat te analyseren. Ik ben toch geneigd niet zo optimistisch te zijn. Op deelreinen is hier en daar wel wat vooruitgang geboekt, er werden hier en daar ook repressieve regimes omvergeworpen, zoals dat van Amin in Oeganda, Somoza in Nicaragua, de sjah van Iran, Bokassa van de Centraal-Afrikaanse Republiek of Maciàs van Equatoriaal Guinée. Dat gaf ons even een gevoel van euforie, maar als je ziet wat bijvoorbeeld in Iran daarvoor in de plaats gekomen is; als je kijkt naar de misère van honderden miljoenen in steden als Karachi of Calcutta en als je ziet wat daar tegenover staat aan middelen voor onderdrukking, wapens die steeds verder verfijnd worden, dan kun je moeilijk zeggen dat de wereld er beter op aan het worden is.'

Wat ga je de juristen die hier worden opgeleid nu meegeven van je ervaringen?

'Het is natuurlijk een hele overgang je vanuit het onderwijs met het recht bezig te houden. We behandelen zoals je weet thema's en ik denk dat ik daaraan enige aksenten kan bijdragen die ik vanuit mijn ervaringen van belang acht voor het onderwijs en onderzoek. In mijn werk heb ik sterk de menselijke faktor willen benadrukken, gesteld tegenover de machtsfaktor. Het verdedigen van de mens, van de zwakkere in de samenleving, dat is een erg belangrijke komponent in de verwezenlijking van de rechten van de mens. Het opkomen voor zwakkeren is natuurlijk het sterkste gerechtigheidsprincipe, dat je in die thema's waar we mee beginnen, steeds moet hanteren.'

Jacques Herraets

In dit geval ook de eerste, de beste studentenverzekering voor ziektekosten.

Als je niet in het ziekenfonds zit, is kiezen voor de SSGZ niet moeilijk. De Stichting Studenten Gezondheids Zorg Anno 1954 is er vóór en dóór studenten.

Maar liefst 600.000 studerende hebben al eerder van deze voorziening gebruik gemaakt. Onder: bijval van universiteiten, de Academische Raad, de HBO-Raad en Studentenorganisaties.

premie
42,-
per maand

De SSGZ helpt studenten

Niet uit op eigen voordeel, maar met ruime uitkeringen. Dus geen dure lening afsluiten bij een bank, maar gewoon per maand de premie betalen. Wel iets meer dan de premie ineens, maar voor f 42,- heb je een betere mogelijkheid het hoofd boven water te houden.

SSGZ, je kunt er niet omheen

- de SSGZ heeft een **noodfonds** dat meer dan een miljoen gulden uitkeerde om studenten daadwerkelijk uit de problemen te helpen.
- En voor het bescheiden eigen risico van f 45,- hoeft niemand zich bezwaard te voelen een arts te consulteren.
- De SSGZ jaarpremie: f 480,- per kwartaal: f 125,- per maand: f 42,-
- Voor een aanvullende premie kunnen ook tandartskosten mee-verzekerd worden.

Bel voor de folder 01719-19219
of 020-718144 of stap eens binnen bij de
plaatselijke Instantie van Uitgifte,
Stichting Studenten Gezondheids Zorg
Anno 1954

Antwoordnummer 70, 2200 VB Noordwijk ZH

College wil één faculteit Gezondheidswetenschappen

Het College van Bestuur van de RL wil de instelling van één faculteit voor gezondheidswetenschappen die alle opleidingen omvat op het gebied van gezondheid en gezondheidszorg.

De voorkeur voor één faculteit voor alle gezondheidswetenschappen is door het college uitgesproken in een brief van 8 april 1982 aan de Academische Raad. Het standpunt is in overeenstemming met het advies van een in 1980 opgerichte werkgroep die heeft uitgebracht de 'Discussienota over de clustering van opleidingen op het gebied van gezondheidswetenschappen aan de RL'.

De discussienota is opgesteld nadat het Gemeenschappelijk Instituut voor Toegepaste Psychologie' (GITP) in januari 1981 had geconcludeerd dat een duidelijk organisatiepatroon ontbreekt waarin de nieuwe studierichtingen kunnen worden ingepast op grond van het Ontwikkelingsplan 1983-'87.

Dit plan stelt onder meer voor de instelling van de eerste fase-opleidingen Lichamelijke Opvoeding en Biologische Gezondheidskunde, alsmede die van een aantal tweede fase-opleidingen op het gebied van de gezondheidswetenschappen.

De discussienota benadrukt ook het belang van de Algemene Faculteit als organisatorisch kader voor ontwikkelingen en experimenten van hogere onderwijsvormen. Zij wijst erop dat de RL geen formeel beletsel ziet om in de huidige Faculteit der Geneeskunde experimentele studierichtingen onder te brengen. Een wijziging van het Bestuursreglement is al voldoende om de studierichtingen Geneeskunde en Sociale Gezondheidskunde in de FdG samen te brengen.

Mogelijkheden

In de discussienota reikt de werkgroep een aantal mogelijkheden aan voor de organisatiestructuur. Hoewel ze dus een voorkeur uitspreekt voor het onderbrengen van alle studierichtingen gezondheidswetenschappen in één faculteit, geeft ze tevens alternatieven aan, zoals het handhaven van de huidige situatie (het bestaan van de FdG en Algemene Faculteit), de instelling van twee faculteiten Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen of die van een faculteit, onder te verdelen in twee subfaculteiten: Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.

Criteria

Criteria waaraan de toekomstige facultaire structuur moet voldoen kunnen volgens de werkgroep worden onderscheiden in bestuurlijke, beheersmatige

Inmiddels heeft het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen laten weten dat de studierichting Nederlands Recht op 1 september 1983 kan worden ondergebracht in een juridische faculteit. Dit betekent dat er vermoedelijk ook een afzonderlijke economische faculteit komt.

en inhoudelijke.

Op bestuurlijk gebied moet dan worden bevorderd dat een doorzichtig, eenduidig patroon ontstaat van bestuurlijke besluitvorming en dat wordt voorkomen een verdubbeling van besluitvormende instanties.

Ten aanzien van het beheer geldt dat ook het beheersapparaat en de regels daarvoor doorzichtig en eenduidig moeten zijn.

Inhoudelijk dient bevorderd te worden het gezamenlijk en/of gemeenschappelijk gebruik van onderwijsblokken, de samenwerking op het gebied van onderzoek, het optimaal inzetten van de aanwezige deskundigheid, terwijl voorkomen moet worden een onnodige verdubbeling der capaciteitsgroepen.

Schets

De werkgroep geeft ook een schets de vorming van één faculteit voor alle gezondheidswetenschappen, iets dat een unicum zou zijn voor Nederland. Dit, dan in tegenstelling tot de situatie in de Angelsaksische landen die in diverse varianten de zogenaamde 'Health Science Faculties' kennen. Vanwege de institutionele scheiding van WO en HBO is Nederland nog niet zo ver', zo weet de werkgroep, eraan toevoegend dat de komst van de nieuwe gezondheidkundige opleidingen in het WO een besluitvorming akkoord maken met betrekking tot de instelling van een 'Health Science Faculty' die dan gebaseerd dient te zijn op een inhoudelijke samenhang in de programmatische doeleinden van de deelgebieden.

Omdat nieuwe geacademiseerde professies ingang vinden naast de Geneeskunde lijkt het de werkgroep gewenst die te

doen ontwikkelen in nauwe samenhang met elkaar. Er dient dan te worden gestreefd naar verbreding en specialisatie in bestaande capaciteitsgroepen.

Een ander argument is gelegen in het feit dat een aanzienlijk deel van de gelden moet komen uit de 'voorwaardelijke financiering', zodat efficiëntie en een hoogwaardig onderzoeksprogram een vereiste zijn om de RL te verzekeren van de nodige middelen.

De studierichtingen kennen verschillende eerste fase-onderwijsprogramma's met een eventuele overlapping in het propaedeutisch examen, keuzeblokken en het beschikbaar stellen van onderdelen aan studenten van andere studierichtingen die dan gedeeltelijk gemeenschappelijke (bijvoorbeeld: voor onderzoek en lerarenopleiding) en gedeeltelijk gescheiden (beroepsopleidingen) programma's hebben.

Bestuurlijk zou het beeld kunnen ontstaan van een faculteitsraad, gekozen op grond van evenredige vertegenwoordiging der diverse geledingen met als voornaamste taken het vaststellen van het onderzoeks- en onderwijsprogramma, facultaire begroting en faculteitsreglement.

Verder zouden er per studierichting een richtingonderwijscommissie moeten komen met zwaarwegende adviserende en uitvoerende bevoegdheden, een vaste en dagelijkse examencommissie per studierichting, een wetenschapscommissie en een faculteitsbestuur, gekozen door de faculteitsraad. Wat betreft de inrichting van de studierichtingen zijn diverse varianten denkbaar, afhankelijk van de programma's der nieuwe studierichtingen en van de mogelijkheden een aantal problemen op te lossen in samenhang met zaken als numerus fixus en doorstroming naar de beroepsopleidingen.

Tenslotte noemt de werkgroep in de discussienota een aantal alternatieven voor de inrichting der studierichtingen. Zo ziet ze mogelijkheden voor een studierichting Geneeskunde met een gemeenschappelijk propaedeuse en afstudeerichtingen in de Geneeskunde (voor huisarts) en Biologische Gezondheidskunde, vervolgens een studierichting Gezondheidskunde met eveneens een gemeenschappelijk propaedeuse en afstudeerichtingen in Verplegingswetenschap, Gezondheidsvoorlichting, Lichamelijke Opvoeding, Geestelijke Gezondheidskunde en Beheer en Beheer van Gezondheidsvoorziening, ofwel de instelling van verschillende tweede fase-opleidingen voor artsen, onderzoekers, leraren en andere beroepen.

Dienst Voorlichting
S. Ritmeester

de bank die uw taal spreekt

Of zegt het U soms niets dat de
Spaarbank Limburg:

- al meer dan 125 jaar in Limburg zit
- 245.000 rekeninghouders telt
- 47 kantoren heeft
- een uitvoerig dienstenpakket biedt
- voorlichting over belangrijke zaken ook bij de cliënt thuis geeft.

spaarbank limburg

Hoofdkantoor: Markt 17-18, Maastricht, Tel. (043) 84 12 22
Distriktskantoor: Prinsenhofstraat 3, Venlo, Tel. (077) 1 15 55

'Biologische Gezondheidkunde': nieuw voor Nederland

'Het zou irreëel, zelfs asociaal zijn als er een studierichting 'Biologische Gezondheidkunde' zou komen die geen em-plooi biedt aan de afgestudeerden. De gemaakte schatting is echter vrij realistisch en er bestaat zeker een grote maatschappelijke behoefte. Dat komt bijvoorbeeld heel duidelijk tot uiting in het feit dan momenteel veel mensen op dit gebied functioneren zonder daarvoor formeel te zijn opgeleid'.

Aan het woord is prof. dr. F. ten Hoor, reagerend op de kritiek van de studentenfractie in de Universiteitsraad van de RL die erop neerkwam dat de schets van de nieuwe studierichting 'Biologische Gezondheidkunde' veel te theoretisch is opgezet, geen rekening houdend met de situatie op de arbeidsmarkt. 'Maar', aldus prof. Ten Hoor, 'alleen de behoefte al aan toxicologen wordt in Nederland geschat op 25 tot 50 per jaar'.

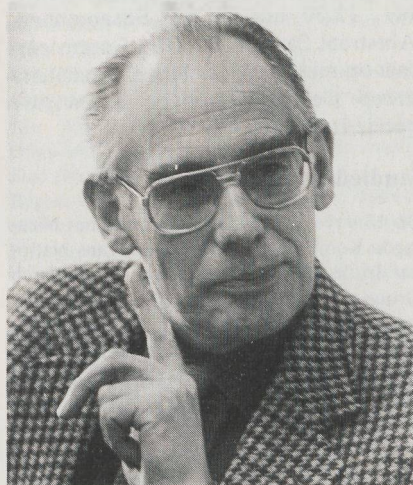
De hoogleraar spreekt namens de 'Commissie Voorbereiding Studierichting Humane Biologie', die verantwoordelijk is voor de schets Biologische Gezondheidkunde die op 23 september is voorgelegd aan de URaad in het kader van het Ontwikkelingsplan 1983-1987. De URaad heeft ingestemd met de schets die inmiddels is aangeboden aan de minister van O W. Het is de bedoeling dat de studierichting in 1985 kan starten, te beginnen met 50 studenten. Als de studierichting is uitgebouwd in 1990 zullen er 370 studenten zijn voor de eerste fase en 36 voor de tweede. Daarbij horen dan 65 wetenschappelijk en 59 niet-wetenschappelijk medewerkers.

De commissie verwacht een grote toeloop van studenten, niet alleen omdat het een voor Nederland geheel nieuwe studierichting betreft, maar ook omdat er nog altijd een te groot aanbod van medische studenten bestaat.

Verzameling

De schets omschrijft Biologische Gezondheidkunde als een 'verzameling van wetenschappen die de menselijke levensverschijnselen beschouwt vanuit een algemeen biologische visie en waarin algemeen biologische verschijnselen worden bestudeerd aan de hand van waarnemingen bij de gezonde en de zieke mens'.

'Voor al dit laatste, uitgaan van waarnemingen bij de zieke mens', zo ver-

Prof. dr. F. ten Hoor:
'Maatschappelijke behoefte'

klaart prof. Ten Hoor nadrukkelijk, 'is een zeer duidelijke wetenschappelijke keuze'.

In principe hoort bij de Biologische Gezondheidkunde alles wat te maken heeft met bouw en functie van het menselijk lichaam. Echter, alles wat uitloopt op diagnostiek en behandeling van specifieke individuele ziekten valt er weer buiten. Biologische Gezondheidkunde is zodoende een veel meer op wetenschapsbeoefening georiënteerde opleiding, waarbij het feit dat de mens centraal staat een duidelijk onderscheid betekent ten aanzien van de algemene biologie.

Behoefte

De studierichting Biologische Gezondheidkunde biedt volgens de commissie een groot aantal beroepsmogelijkheden. Voor functies waarvoor een eerste fase-opleiding voldoende is, betreft dat onder meer stafmedewerkers van diagnostische laboratoria, inspecteurs op het gebied van de volksgezondheid, veiligheidsfunctionarissen, verscheidene functies bij de farmaceutische- en voedingsindustrie, toxicologen en alle overige functies met betrekking tot de gezondheidszorg waarvoor een zekere kennis en vaardigheid zijn vereist op het gebied van de biologie zonder dat een artsenopleiding nodig is.

De tweede fase geeft mogelijkheden als onderzoeker, leraar anatomie of fysiologie en dergelijke of een verdergaande vakspecialisatie voor een aantal geselecteerde studenten.

Het slot van de schets geeft een samenvatting van de argumenten die volgens de commissie pleiten voor de tot standkoming van de studierichting, juist aan de RL.

'In de eerste plaats', zo verwoordt de commissie, 'is een dergelijke studierichting een natuurlijke pendant van de studierichting Sociale Gezondheidkunde en Geestelijke Gezondheidkunde, prima passend in een sector Sociale Gezondheidkunde waartoe ook, 'Bewegingswetenschappen' zou kunnen horen, naast de Geneeskunde'.

De studierichting draagt ook bij tot een evenwichtige uitbouw van de cluster medische studierichtingen aan de RL, een versterking vormend van de Beta-sector die volgens prof. Ten Hoor momenteel zwak vertegenwoordigd is. Maar ook de gamma-wetenschappen kunnen er baat bij hebben, omdat Biologische Gezondheidkunde zeer algemeen oriënterend is.

Daarbij komt dat de tot nu toe geringe kansen voor medische studenten om een andere studierichting te vinden vergroot worden, terwijl het beschikbaar komen van hoofdvakproaktikanten een stimulans zal zijn voor de stafmedewerkers van verscheidene capaciteitsgroepen.

Regio

Een tweede reeks argumenten betreft de betekenis voor de regio. Academisering wordt bevorderd omdat goede mensen worden opgeleid die onder meer een plaats kunnen vinden op diagnostische en andere laboratoria. HBO-leraren krijgen een kans wetenschappelijk onderzoek te zoen, terwijl stage- en doorstromingsmogelijkheden worden verbeterd.

Op regionaal en nationaal niveau zou de studierichting kunnen bijdragen tot de rationalisering van de gezondheidszorg, in samenhang met 'Sociale Gezondheidkunde', terwijl de reeds aanwezige capaciteitsgroep 'Humane Biologie' een waarborg kan zijn voor een goede samenwerking tussen beide studierichtingen en de start van een studierichting Biologische Gezondheidkunde zal vergemakkelijken.

Niet onbelangrijk is natuurlijk ook dat de kosten relatief laag kunnen blijven, onder meer omdat er aan de RL al verschillende disciplines zijn die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de studierichting Biologische Gezondheidkunde. Bovendien biedt samenwerking met de universiteiten van Aken en Luik enige uitkomst.

Dienst Voorlichting
S. Ritmeester

Algemeen

Mededelingen

Werkgroep Filosofie

Ben je geïnteresseerd in filosofie en wil je er meer van af weten? Ben je benieuwd naar de opvattingen van filosofen of bepaalde filosofische scholen? Heb je levensbeschouwelijke vragen waarover je zelf wilt filosoferen?

Henk ten Have, sinds kort als docent vanwege de Radboudstichting aan de RL verbonden, wil samen met belangstellende studenten zich verdiepen in de filosofie.

Drie problemen zullen centraal staan: Wat is filosofie? Welke filosofische richtingen zijn er (geweest)? Hoe zijn de betrekkingen tussen filosofie en de christelijke levensbeschouwing?

Als uitgangspunt dient het boek van R. Bakker, A.G.M. van Melsen en C.A. van Peursen: 'Inleiding tot de Wijsbegeerte in Christelijk Perspectief' (Kok, Kampen, 1982).

Gedacht wordt aan een filosofie-werkgroep die om de twee weken op een voor ieder geschikt tijdstip bijeenkomt

om te discussiëren over een bepaald wijsgerig onderwerp. Deze werkgroep zal een inleidend karakter hebben en dus geen filosofische voorkennis vereisen.

Heb je belangstelling, kom dan naar de voorbespreking op donderdag 14 oktober, 12.30 uur in het Elisabethhuis, Abtstraat 2a, kamer 110, of neem contact op met Henk ten Have, capaciteitsgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte (tst. 381).

Studiedag Managua

Op 12 november 1982 organiseren het Nicaragua Comité Amsterdam, het Trans National Institute, het CEDLA en de Research Group on Transition Strategy of Nicaragua een studiedag over: DE STEDELIJKE PROBLEMATIEK VAN MANAGUA.

Aan de orde komen de volgende onderwerpen: transport, huisvesting, de informele sektor en gezondheidszorg. Tevens wordt er een fototentoonstelling geopend, met foto's van onder meer Koen Wessing, Kors van Bennekom en Maya Pejic.

Deze dag, die in de Oudemanhuispoort in Amsterdam gehouden wordt, staat in het teken van de ontwikkeling van een stedenband tussen Amsterdam en Managua.

Nadere informatie en inschrijving bij het TNI, Paulus Potterstraat 20, 1071 DA Amsterdam, tel. (020) 726608.

COC-oproep

In het verleden zijn er altijd een aantal studenten uit Maastricht als vrijwilliger bezig geweest binnen het COC. Dikwijls deden zij mee aan het organiseren van de Pink-Party's en/of de 'Open Avonden'. Door vertrek en afstuderen zijn er mensen weggevallen en het COC zou die open plaatsen graag weer invullen.

Heb je interesse in deze groepen, of wil je iets anders binnen het COC doen of wil je eerst informatie kom eens langs, bel eens of schrijf eens naar COC, Bogaardenstraat 43 te Maastricht, tel. 18337.

Universiteitskoor Maastricht

Het Universiteitskoor Maastricht vraagt nieuwe leden, ter versterking van het koor. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij Piet IJpelaar en Gemma Peulen, tel. 043-616119.

Jeu de Boules-toernooi

Op 29 oktober wordt door de LUSS het Eerstejaars *Jeu de Boules Tournooi* georganiseerd voor w.o. en h.b.o.

Dit gezelligheids-evenement is niet alleen voor professionals, maar ook voor jou!

Aanvang: 18.30 op sportpark Jekerdal.

Kosten: f 10,- per team à 2, 3 of 4 personen.

Inlichtingen: tst 317 of tel. 888434.

16

studenten verzekering

vanaf
50,- per jaar

verzekerd tegen: W.A. particulieren + brand & inbraak + ongevallen (inkl. doorlopende reisverzekering) + overlijden; maar ook volledige ziektekostenverzekeringen à 398,-

Voor folder en informatie 071-145044 of alle NBBS reiswinkels Amsterdam, Alkmaar, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Delft, Den Bosch, Den Haag, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Middelburg, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen, Zwolle.

of stuur ingevulde coupon op

naam _____

straat/nr. _____

postcode/plaats _____

postbus 11054, 2301 EB Leiden frankeren als briefkaart 0

U heeft maar één goede makelaar nodig!

Voor uw huisvesting

Zowel voor huur als koop.

Voor uw verzekeringen

Zowel voor medewerkers als studenten hebben wij speciale auto- en brandverzekeringen tegen zeer aantrekkelijke premies.

Wij voeren het speciale studentenpakket voor brand-, aansprakelijkheids-, ziektekosten- en ongevallenverzekering.

Voor uw financieringen

Hypotheeken, plan-kredieten e.d.

Stroom, Lenting & Partners BV

Stationsstraat 12, Postbus 3001
6221 BP Maastricht 6202 NA
Telefoon 043-11737

Herhaalde oproep: Werkgroep gehandicapten

Op verzoek van het ministerie van O en W is er aan de RL een 'werkgroep gehandicapten' in oprichting.

Deze werkgroep wil zich met name bezighouden met de oplossing van de specifieke problemen der gehandicapten en deze groep doen integreren in de RL-gemeenschap. De activiteiten moeten uitmonden in beleidsadviezen aan het CvB, terwijl een vertegenwoordiger van de werkgroep zal zitting nemen in de Universitaire Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten (IWVG).

De hogescholen van Wageningen, Delft en Eindhoven, alsmede de universiteiten te Groningen en Amsterdam hebben op het ministeriële verzoek al positief gereageerd.

Zij die op grond van deskundigheid of als belangstellende interesse hebben worden verzocht contact op te nemen met: Ed Meester, Bouwtechnische Dienst, Elisabeth-huis, kamer 010, toestel 367.

Buro Onderwijs FdG

Attitude Ontwikkeling

Aan: De studenten van de Faculteit der Geneeskunde
Van: Het Dagelijks Bestuur van de Onderwijscommissie/DB-OC

L.S.,

Het Dagelijks Bestuur van de Onderwijscommissie moet jullie tot haar spijt mededelen, dat er voorlopig gedurende het studiejaar 1982/1983 geen activiteiten binnen het project attitude-ontwikkeling zullen plaatsvinden. Deze betreuwenswaardige situatie verplicht tot nadere verklaring.

Sedert begin 1981 bestond het project Attitude-ontwikkeling eigenlijk niet officieel meer. De toenmalige projectgroep AO functioneerde niet meer leidinggevend, terwijl de Faculteitsraad een aanvraag (ter continuering van het project) niet goedkeurde. Deze terughoudendheid hing samen met een gebrek aan evaluatiegegevens over de afgelopen jaren en onduidelijkheid over de doelstellingen, inhoud en wetenschappelijkheid van het bestaande project. Besloten werd een werkgroep Basisfilosofie Attitude-ontwikkeling een nieuw project te laten uitschrijven, terwijl men in afwachting hiervan

de bestaande activiteiten (attitudegroepen) zou laten continueren.

Doordat de werkgroep, die zich door deze vaak controversiële attitudematerie een weg moet banen, onvoldoende vorderde in een nieuw projektontwerp, hebben de attitudebegeleiders laten weten — waarvoor het DB/OC alle begrip heeft — voorlopig hun activiteiten op te schorten i.v.m. de nog onzekere toekomst van het project.

Het DB/OC hoopt, dat deze diskontinuiteit geen ongunstig effect zal hebben op de start van een (ver)nieuw(d) projekt Attitude-ontwikkeling, dat in de loop van dit studiejaar tot stand zal komen.

Begrip vragend voor deze moeilijke, betreuwenswaardige situatie, teken ik met vriendelijke groet, namens het DB/OC,

H.F.K. Kraan

Niet-Universitaire Geneeswijzen

NUG-agenda

7-14-28 oktober, 20.00 uur
'De Noorse mythologie — Edda — in het licht van de antroposofie.'

Plaats: Vrije School, Heugemer
Pastoorstraat 12, Maastricht.

Kosten: 50 tot 80 gulden.

Aanmelding bij: Els van der Wal, Smisshoog 48, Maastricht (tel. 043 - 615141).

Cursus 'Kunstzinnige Vorming'

Plaats: Suringar School, Franciscus Romanusweg 50, Maastricht.

Aanmelding bij: Studiecentrum voor Antroposofie Zuid-Limburg, Postbus 2874, 6201 MB Maastricht.

Vrijdag 8 oktober, 14.30 tot 16.30 uur.

'Kennismaking met Kunstzinnige Therapie vanuit de antroposofie'

Plaats: Kamer 316, Hoofdgebouw

Kosten: NUG-leden: 15,—; niet-NUG-studenten: 17,50.

Dinsdag 19 oktober, 20.00 uur

Lezing: 'Sociale Driegerleding' fdoor mr. Mouringh Boeke

Plaats: 'De Orangerie', Kloosterwandstraat 14, Roermond, tel. 04750-17057.

Kosten: 15,—.

17-24 oktober, 20.00 uur

Cursus 'Kunstzinnige Vorming'.

Plaats: Therapeuticum Raphaël, Centrum voor Antroposofische Geneeskunde, Oeverwal 2, Maastricht.

Donderdagen 21-28 oktober, 20.00 uur, Willemstraat 61 Heerlen.

Cursus 'Verplegen Thuis'.

Vrijdag 22 oktober, 20.00 uur, Maaspaviljoen, Maasboulevard 101, Maastricht.

Lezing: 'Wie was Rudolf Steiner', door mr. P.C. Veltman.

Mededeling

In aansluiting op het vragenuurtje 'Mensbeeld/antroposofie en embryologie' in het kader van het medisch blok 2.1 is er door Jaap van de Wal, embryoloog, ook literatuur aangedragen. Enerzijds literatuuradviezen in de vorm van bepaalde boeken (waarvan sommige in het studielandschap staan) en anderzijds artikelen die zijn opgenomen in de N.U.G.-literatuurklappers. Deze literatuurklappers staan in de rode zaal van het studielandschap en zijn voor iedereen beschikbaar (s.v.p. niet 'per ongeluk' mee nemen).

Er zijn enkele exemplaren met stellingen rond dit thema verkrijgbaar in de info-hoek van het trefcentrum. Hierop zijn tevens de literatuuradviezen. Deze stellingen zitten ook in de klappers.

Sport

Bridge-club

Bridge-club, 'De laatste slag' heeft de maandagavond gekozen als vaste bridge-avond. Er worden dan wedstrijden georganiseerd in drive-vorm. Deze beginnen om 21.00 uur en vinden plaats in de kroegzaal van het KOKO-gebouw, Hoogbrugstraat 1.

De gediplomeerde bridgeleraar, Th. van Bracht geeft de donderdagavond een beginnerscursus, eveneens in het Koko-gebouw, en wel van 18.30 tot 20.30 uur. De cursus kost studenten en RL-medewerkers f 10,—, HBO-studenten en medewerker: f 20,— en f 30,— voor anderen.

Verdere informatie is te verkrijgen bij Jean Simons, Wilhelminasingel 75, Maastricht.

AKTIVITEITENAGENDA

'Aktiviteitenagenda' is een rubriek voor mededelingen, bestemd voor een groot publiek binnen de universitaire gemeenschap van de RL. Te denken valt aan bekenmaking van onder andere lezingen, bijeenkomsten, promoties e.d.

De kopij/gegevens dienen te worden gericht aan de Dienst Voorlichting. De eerstvolgende *Observant* (nr. 4) verschijnt op 8 oktober. Gegevens voor dit nummer inleveren voor 28 september.

Vrijdag 8 oktober

Inaugurale rede, prof. dr. L.H. Greve
16.00 uur, Aula.

Vrijdag 15 oktober

Promotie, drs. M. Beekers
16.00 uur, Aula.

Vrijdag 22 oktober

Promotie drs. F. Walther
16.00 uur, Aula.

Internationale Nieuwe Scène met 'Moeder Courage' van Brecht

Veel eigentijdse theaterproducties zouden niet meer denkbaar zijn zonder de uitgebreide technische ambiance van goed-geoutilleerde schouwburgen. Een goed deel van de magische of realistische sfeer van een toneelstuk is op de planken te danken aan door sprekende decorstukken en aan uitgekiende belichtings- en geluidseffecten. Toch hoort toneel niet enkel en alleen thuis in de veilige beslotenheid van stadsgehoorzalen. De oorsprong ervan ligt net zo goed op straathoeken, dorpspleinen, in kerkportieken, waar rondreizende gezelschappen honderden jaren lang hun volkstoneel opvoerden.

Een tijdlang leek het erop dat het straattoneel in ons land voorgoed uit de gratie was, maar de laatste tijd kruipen steeds meer ensembles uit de knellende schouwburgschulp en presenteren ze zich daarbuiten. Soms gebeurt dat nog gewoon op straat, waar het grotere producties betreft in een circustent. Het Werktheater toert elke zomer met een tent door het land en hoopt op die manier voor velen de drempel naar de schouwburg wat te verlagen. Ook het Antwerps kollektief De Internationale Nieuwe Scene (INS) speelt al jaren met veel succes in een tent-onderkomen. De INS zal in oktober haar theater-

tent vier dagen (13-16) aan het Maastrichtse Recessenplein opslaan. Dit keer staat er geen eigen stuk op het programma, maar een interpretatie van 'Moeder Courage' van Bertolt Brecht, dat twee seizoenen geleden imposant op de planken werd gezet door het Publiektheater.

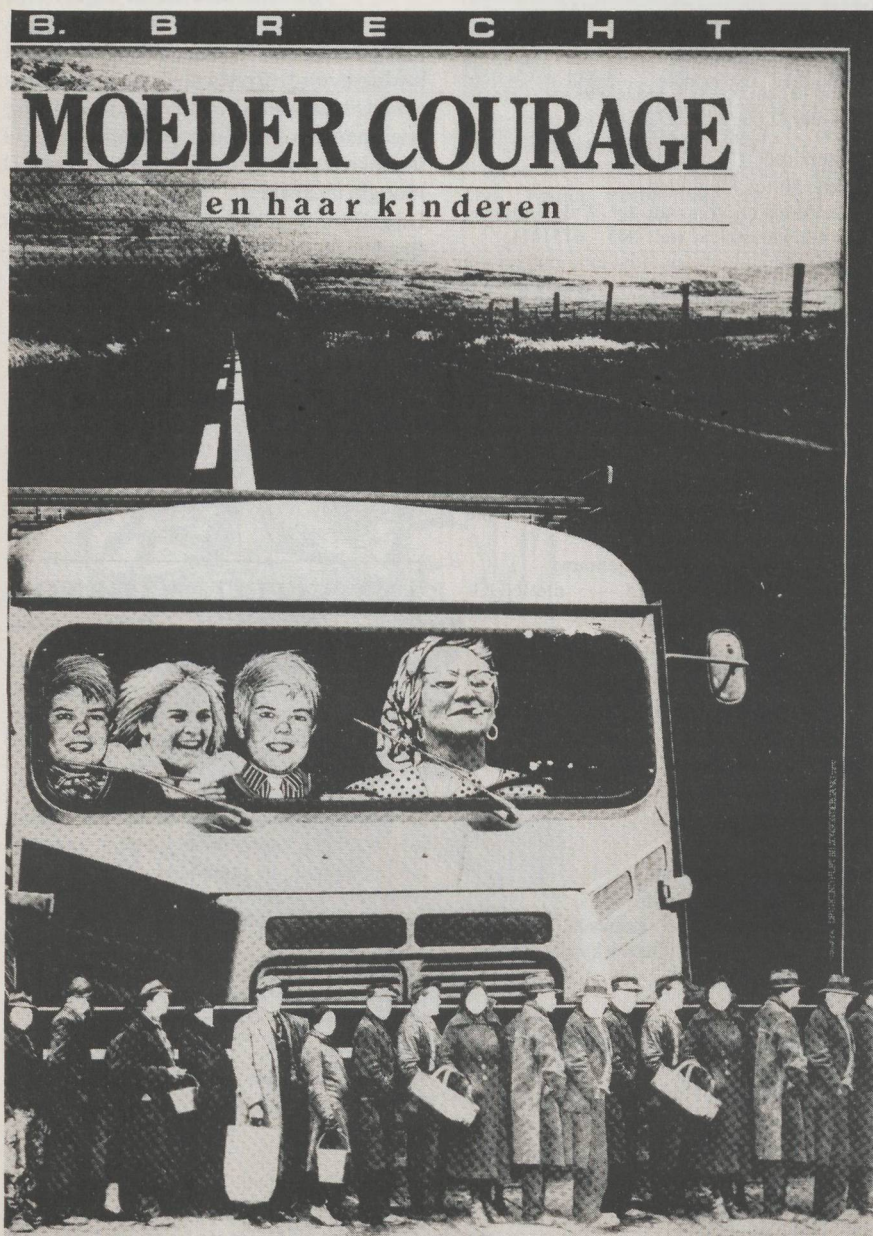
Het verhaal vertelt van Moeder Courage die zich tijdens de 30-jarige oorlog in de 17de eeuw met haar kinderen door de moeilijkheden tracht heen te slaan, met haar wagen vol handel achter de legers aantrekt en daardoor haar eigen kinderen de dood in jaagt. Fundamenteel toont Moeder Courage het gedrag en de houding van kleine mensen geconfronteerd met oorlogsdreiging. Die dreiging wordt ons opgelegd door machts- en maatschappelijke structuren. Maar ze wordt naar Brechts overtuiging slechts mogelijk gemaakt door de fatalistische houding en het opportunisme van de gewone mensen.

De INS schrijft zelf: 'Een probleem met een stuk als 'Moeder Courage' is het feit dat het vastzit aan model-opvoeringen, Brechts eigen ensce-nering. Wij hebben geprobeerd ons daarvan los te maken en een eigen Courage te creëren. Daarom deden we een beroep op Carlos Medina. Medina is vast regisseur bij het Berliner Ensemble, maar heeft vroeger, in Chili, veel volkstoneel gemaakt. Deze combinatie moet borg staan voor een nieuwe regie.' De Nieuwe Scène heeft met Moeder courage proberen te bewijzen dat Brecht bij wijze van spreken gespeeld kan worden op de hoeken van de straat.

De herfst door

'Bij leven en welzijn' is een Maastrichtse theatergroep, die in de voorbije jaren uitblonk in improvisatiewerk. Met 'De bruiloft van een straathond' (9 oktober try-out, 15 oktober première) slaat het gezelschap een geheel andere weg in: Dit keer leverde **Dario Fo** de teksten voor een amusante en speelse klucht met een muzikale ondertoon. De hoofdpersoon in het spel droomt zich een uitweg uit zijn uitzichtloze alledaagse leven. Dat geeft aanleiding tot veel verwickelingen waarin de acteurs uitgebreid de kans krijgen hun komische talenten te tonen. Het door fusie bedreigde **Limburgs Symfonie Orkest** treedt tweemaal

18

binnen een week voor het voetlicht: 10 oktober in een middagvoorstelling met populaire werken van Grofe, Copland en Gershwins onvolprezen synthese tussen jazz en klassiek: 'Rhapsody in Blue'. De Brit Howard Shelley is piano-solist. Enkele dagen later (10 oktober) opent het LSO haar moderne-muziek serie met stukken van Birtwistle, Panufnik, Bennet en Benjamin Britten's Symfonie voor cello en orkest met als solist de getalenteerde Moray Welsh.

'Lolita' van Stanley Kubrick (11-13 oktober) is op reprise in het Maastrichtse **Filmhuis**. Er waren twintig jaar en veel moeite voor nodig om Kubrick's verfilming van Nabokov's stoute roman over de liefde tussen een pril meisje en een oude

neuroot na een oorspronkelijke flop weer in de Nederlandse bioscopen te krijgen. Wat toen op verboden vruchten leek, komt na al die jaren toch wel enigszins gedateerd over. Met een pathetische James Mason en schitterende rollen van Sue Lyon en Peter Sellers.

'De Hamletmachine' van Heiner Müller heeft niet veel meer van doen met het oorspronkelijke drama van Shakespeare, maar het is een onheilspellende vertoning over vertwijfeling, wanhoop, ontredde ring. Eerder had Globe dit stuk op haar repertoire, 16 oktober staat 'Het Trojaanse Paard' ermee in de Schouwburg. Een pessimistisch verhaal over de mens als machine, vol onzekerheden en dubbele bodems.

Zondag 17 oktober om 20.00 uur: 'Een scheve schaats' van Ray Cooney door John Lanting's Theater van de Lach.

Woensdag 20 oktober om 20.00 uur: 'Tot hiertoe heeft de heere ons geholpen' van Robert Long en Leen Jongewaard.

Tent Reccessenplein

Woensdag 13, donderdag 14, vrijdag 15 en zaterdag 16 oktober om 20.00 uur: 'Moeder Courage' door de Internationale Nieuwe Scène.

Staargebouw

Zondag 10 oktober om 12.00 uur: Het Limburgs Symfonie Orkest onder leiding van John Lubbock.

Zaterdag 16 oktober om 20.00 uur: Het Limburgs Symfonie Orkest onder leiding van John Lubbock in de Musica Viva serie.

Cultureel Centrum Venlo

Tot 8 november: 'Vier vlaamse schilders van De Nieuwe Visie'. Een overzichtstentoonstelling.

Filmhuis Maastricht

Tot en met zondag 10 oktober om 22.30 uur; **maandag 11 tot en met woensdag 13 oktober** om 20.00 uur: 'Lolita' van Stanley Kubrick.

Maandag 11 tot en met woensdag 13 oktober om 22.30 uur: 'Not a love story' van Bonnie Sherr Klein.

Donderdag 14 tot en met zondag 17 oktober om 20.00 uur: 'Macumba' van Elfi Mikesch. Om 22.30 uur: 'Passion' van Jean Luc Godard.

Maandag 18 tot en met woensdag 20 oktober om 20.00 uur: 'Passion' van Jean Luc Godard.

Voor
Algemene-
Wetenschappelijke
Boeken

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9 - 6211 CR Maastricht

* Nieuw in ons assortiment:

Een grote collectie

**JURIDISCHE
BOEKEN**

Agenda

Stadsschouwburg

Zaterdag 9 en vrijdag 15 oktober om 20.00 uur: 'De bruiloft van een straathond' van Dario Fo door toneelgroep 'Bij leven en welzijn'.

Zondag 10 oktober om 20.00 uur: 'Dag droom' van Frans Halsema.

Woensdag 13 oktober om 20.00 uur: 'De les' van Eugène Ionesco.

Vrijdag 15 oktober om 23.00 uur: 'mauser en de Hamletmachine' van Heiner Müller door Het Trojaanse Paard.

Zaterdag 16 oktober om 20.00 uur: 'Mauser en de Hamletmachine' van Heiner Müller door Het Trojaanse Paard.

Achterom is 't kerms

Waar- en wat nemen?

De lustrumkonferentie die bijna twee jaar geleden werd gehouden om iedereen te laten zeggen wat er aan de universiteit mankeerde, heeft nog steeds geen concreet resultaat opgeleverd. De volksvergadering formuleerde toen met veel enthousiasme een zeer concrete wens: er moest ter bestrijding van de bureaucratie een bestuurlijk waarnemer komen die als een onafhankelijke instantie het bestuurlijk proces binnen de universiteit kritisch in de gaten houdt. Voor dat werk zou geen deur te dik zijn en geen papier te geheim. Als de waarnemer waarnam dat een bestuurder iemand tekort zou doen, dan kon hij die man of vrouw dwingen zijn verplichtingen na te komen.

Dezer dagen heeft de commissie voor de Bestuurshervorming, alias de commissie-Slagter, op verzoek van de universiteit een advies uitgebracht over de voorgestelde waarnemer. De commissie meent dat een bestuurlijk waarnemer geen wezenlijke bijdrage zal betekenen aan de oplossing van bestuurlijke problemen. Als er dan toch een instantie moet komen die door alle bureaucratie kan heenfietsen, kun je beter een vertrouwensman of -vrouw aanstellen, vindt de commissie. Die zou klachten over de organisatie of over ondervonden behandeling beter kunnen aanpakken. Zowel organen als individuele leden van de universitaire gemeenschap zouden een beroep op hem kunnen doen, aldus de suggestie van Slagter en de zijnen. Hoe groot hun vertrouwen in de bestuurlijke gang van zaken aan de RL is, blijkt overigens uit de opmerking dat voor zo'n functionaris een part-time baan genoeg is. (Wort vervolgd).

Sinjoren

Hoezeer de informele circuits binnen deze universiteit ook verfoeid worden, er is sinds enkele weken een officieel informeel circuit ingesteld: het Seniorenconvent. Geen uitnodiging gehad voor de bijeenkomst? Geen wonder, want de meesten van ons horen er niet bij. Je moet kroondocent, diensthoofd, CvB-lid, fakulteitssecretaris of zoiets zijn om tot het convent toe te mogen treden. Een eenvoudig lidmaatschap van een U- of F-raad is bijvoorbeeld niet genoeg. Wat doet het Seniorenconvent en waarom?

Het Seniorenconvent komt elke eerste maandag van de maand bijeen tussen half vijf en kwart over zes. Dan borrelt en praat men (juist ja). Want in deze steeds maar groeiende instelling groeit ook de behoefte om elkaar te ontmoeten en informatie uit te wisselen, zeggen de initiatiefnemers, de voorzitter van het College van Bestuur en de dekanen van de twee fakulteiten. De 76 uitverkorenen (73 heren en 3 dames, als we goed geteld hebben) zijn afgelopen maandag voor het eerst naar het Kruithuis genood. Een stuk of vijftig zijn inderdaad komen opdagen. Om ze wat over de drempel heen te helpen hield rector magnificus Hemker een leuke causerie over de uitbouw van de universiteit. Daarna werd er nog wat geborrel (voor eigen rekening, men was gewaarschuwd) en uitgemaakt dat men elkaar over een maand weer zou treffen.

Toch jammer van die bestuurlijk waarnemer.

Ir. v.d. Pik

Zulen we nog even een oude koe uit de sloot halen? Vorig jaar ontstond er onder eerste- en tweedejaarsstudenten wat beroering over een sex-enquête van de statistiekjongens van de DIV. Dat was aanleiding voor een artikel in *Observant*, hetgeen weer tot gevolg had dat ook de DIV danig in de pen klom. En n t nu de hele zaak in vergetelheid is geraakt, rakelt THD-nieuws uit Delft het vuur weer op: de studentengezondheidsdienst van de TH gaat in samenwerking met Studium Generale en de Lerarenopleiding ZWN de NISSO-enquête waarop ook het Maastrichtse onderzoek geënt was uitvoeren. In Delft zijn de eerste- en vierdejaarsstudenten de klos.

Tien jaar geleden had vijf procent van de Delftenaren nog nooit een meisje gekust, en had 55 % nog nooit geslachtsgemeenschap gehad. Driekwart van de respondenten vond het moeilijk om met een meisje in contact te komen.

De studentenant heeft zo het idee dat er wat dat betreft nog niet veel veranderd is, en dat zou dan te wijten zijn aan het rationalisme van de studie aan de TH.

Meneer de directeur... ?

Dat studenten aan deze instelling af en toe stage lopen moge bekend

zijn. Een doel hiervan is het krijgen van enig inzicht in het werkveld, en het opdoen van wat praktische ervaring. Wat betreft medisch studenten is meestal wel duidelijk wat voor stage dat wordt: je drement dan wat mee op een ziekenhuisafdeling of zit op een krukje naast de echte dokter. Voor studenten Sociale Gezondheidskunde zit er minder helderheid in de zaak: tja, een GVO-er zal wel iets in de voorlichting moeten doen (zo zit iemand in Utrecht bij de TELEAC) of bij een GVO-instelling. Een verplegingswetenschapper-in-sp  zal het ook wel weten: een klusje opknappen in het ziekenhuis is haar/zijn deel. Maar een beleid- en beheerder in de dop? Wat moet je da r nu mee aan? Hoe geef je zo iemand inzicht in z'n toekomstig werkveld?

Bij Ziekenhuis Sint Annadal weten ze het wel: je poot zo'n student gewoon neer in de kamer van een directeur die toevallig met ziekteverlof is, geeft 'm alle service die je in huis hebt - thermosflessen koffie, kopieerfaciliteiten, een secretaresse die voor je rent - en het gevaar van een kritisch stageverslag lijkt ook weer gekeerd.

Ingepakt

De leiding van het bedrijfsrestaurant in het hoofdgebouw heeft het niet langer kunnen aanzien dat iedere middag lange rijen staan te wachten om aan hun middagmaal te komen. Terwijl je daar staat te wtertanden, staan anderen te wachten op 'n gebakken eitje of op iemand die twaalf koffie 'voor boven' haalt of op wisselgeld wacht. Allemaal onnodig oponthoud, dus zijn er maatregelen genomen terwille van de 'doorstroming'. Eerst zijn er voorverpakte kaasplakjes verschenen, toen voorverpakte plakjes ontbijtspek en toen speeltuinpakjes chocomel.

'Zoiets hou je toch niet tegen', zegt de kultuurpessimist zes plaatsen verder in de rij. En als je aan tafel merkt dat je plakje vette kaas half zo groot en half zo dik is geworden, denk je: morgen boterhammen van thuis meenemen, dan is de rij weer een man korter, hebben ze toch hun zin, en ik laat ze de Groningse universiteitskrant zien, want daarin staat dat de omzet van broodjes met de helft is gedaald, sinds ze daar zijn overgestapt op voorverpakt spul.